

Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo

Recursos e infraestructuras para a docencia dos Tí

El edificio, donde se ubica <?xml:namespace prefix = "st1" ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:smarttags" />la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo ocupa una superficie de 7.996 m2. Allí, además de las aulas enumeradas existen despachos para profesores, concretamente, 57 despachos.

Otras instalaciones de interés son las siguientes: Biblioteca y Salas de Lectura, Sala de Juicios, Delegación de alumnos, Conexión inalámbrica, Web de la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo, recursos docentes en Red. Como apoyo a la docencia, la Universidad de Vigo ha puesto a disposición de profesorado y alumnado la plataforma FAITIC

(<http://faitic.uvigo.es/>) con recursos en línea destinados a la teleformación, Servicio de reprografía y Cafetería .

Coordinación da mobilidade

A coordinación dos programas de mobilidade Erasmus, Sicue Séneca, Isep realizase pola Prfa. Dna. Regina Ibáñez Paz (Despacho A-206, e-mail ripaz@uvigo.es, tfno. (00.34).986.813.823 sen perxuício da labor de orientación e información da ORI.

Titulacions impartidas no Centro

Neste Centro impártense as seguintes titulacions: Grado en Dereito, Grado en Relacions laborais e Recursos Humanos, Licenciatura en Dereito (rama económico-empresarial), Diplomatura en Relacions Laborais, Master en Ordenación Xurídica do mercado e mailo Master en menores en situación de desprotección e conflito social. A información específica sobor de cada un atoparase de seguido no seu apartado propio.

E de importancia suññar que o MASTER EN XESTIÓN E DIRECCION LABORAL ATÓPASE EN SUSPENSION TEMPORAL para el CURSO 2009/2010.

Outra información

Na páxina <http://www.uvigo.es/alumnado/index.gl.htm> a/a alumno/a atopará información de interese sobor asociacións, biblioteca, bolsas, créditos, emprego, mobilidade, premios, outros (actividades extracadémicas e recreativas), residencias, Secretaría virtual, servicios informáticos, transportes, acceso á Universidade e convalidacións.

Calendario académico

Calendario escolar curso 2009-2010

Estudos oficiais de grao e posgrao

(Aprobado en Consello de Goberno do día 20-04-2009)

1.- O período lectivo do curso académico comprenderá do día **21** de setembro de 2009 ao **30** de xullo de 2010. O mes de agosto non será lectivo.

2.- As actividades académicas comezarán e rematarán nas datas seguintes:

Primeiro cuadrimestre inicio: **21** de setembro de 2009.

remate: **3** de febreiro de 2010.

Segundo cuadrimestre inicio: **4** de febreiro de 2010.

remate: **7** de xuño de 2010.

3.- Cando estea previsto a realización de probas de avaliación os/as estudantes en cada curso académico terán dereito a dúas

oportunidades quedando o calendario recomendado de probas de avaliación organizado en tres períodos:

Denominación	Datas das probas de avaliación	Data límite de rexistro das cualificacións en xescampus
Primeiro cuadrimestre	entre o 21 de xaneiro e o 3 de febreiro de 2010.	18 de febreiro de 2010
Segundo cuadrimestre	entre o 25 de maio ao 7 de xuño de 2010.	25 de xuño de 2010
Xullo	entre os días 1 ao 15 de xullo de 2010.	26 de xullo de 2010

4.- As clases interromperanse dende o día **21** de decembro de 2009 ata o día **8** de xaneiro de 2010 (ambos os dous incluídos), os días **15** e **16** de febreiro e dende o día **27** de marzo ao **5** de abril de 2010 (ambos os dous incluídos).

5.- Terá carácter festivo o día **28** de xaneiro de 2010 (celebración do patrón da Universidade). Posuirán o mesmo carácter os días das festas oficiais do Estado, da Comunidade Autónoma e, en cada Campus, os días das festas locais.

6.- Así mesmo, en cada Centro terán carácter festivo a data da festa do Centro. Todas as que non coincidan en luns ou venres, pasaranse a eses días.

E.T.S. Enxeñeiros de Telecomunicación	29-09-09, martes
E.U. Enx. Téc. Forestal	04-10-09, domingo
Facultades de Bioloxía// Ciencias do Mar// Química//Ciencias	15-11-09, domingo
E.U. Formación do Profesorado de E.X.B.	27-11-09, venres
E.T.S. Enxeñaría de Minas	04-12-09, venres
Fac. de Dereito // Fac. CC. Xurídicas e do Traballo	07-01-10, xoves
E.S. Enxeñaría Informática	25-02-10, xoves
E.T.S. Enx. Industrial // E.U. Enx. Téc. Industrial	19-03-10, venres
Facultade CC.EE.EE. // CC.EE e Turismo // E.U.Est. Empresariais	05-04-10, luns
Fac. Historia//Filoloxía e Tradución//Fac. CC. da Educación//Fac. CC.Educ. e Dep.	26-04-10, luns
Facultade de Ciencias Sociais e da Comunicación	29-04-10, xoves
Fac. CC. Xurídicas e do Traballo (Relacións Laborais)	01-05-10, sábado
Facultade de Belas Artes	08-05-10, sábado
EE.UU. de Enfermería	12-05-10, mércores

Normativa e lexislación

Dentro da normativa destacamos:

- a.- Lei Orgánica 6/2001, do 21 de decembro de Universidades.
- b.- Lei Orgánica 4/2007, do 12 de abril, pola que se modifica a Lei 6/2001 de Universidades.
- c.- O regulamento de Estudiantes.

Ista e outra normativa atópase na páxina web da Univeridade na información relativa ao alumnado.

d.- A normativa de permanencia na Universidad de Vigo, foi aprobada polo Consello Social o 13 de xuño do 2001 e modificouse pra adaptalo o longo do tempo. Regula as seguintes materias:matriculación no 1º curso de acceso ou reinicio de estudos, convocatorias, rendimento académico mínimo, comisión de permanencia, requisitos da matrícula, avaliación curricular e reinicio de estudos.O Seu contido pode consultarse no enlace:

http://webs.uvigo.es/sxeralweb/images/normativa/ordenacion_academica/normativa_de_permanencia_na_universidade_de_vigo.pdf

Información xeral do centro

EQUIPO DECANAL

Decana

Ana María Pita Grandal

Vicedecanos/as

Pilar Allegue Agüete

María del Mar Rodríguez Domínguez

Ángel Aday Jiménez Alemán

Secretaria

Patricia Valcárcel Fernández

Campus Univ. Vigo
36200 Vigo Tel: 986814010 Fax 986814011
e-mail sdfdev@uvigo.es

<http://webs.uvigo.es/cienciasxuridicasedotraballo/>

A Xunta de Facultade da Fac de CCXX e do Traballo de Vigo e un órgano colexiado de representación, decisión e control do centro. Está composta polo Decano/a, que a preside, e polos demais membros determinados no artigo 4 da súa normativa de réximen interno aprobada no Consello de Goberno do 5 de outubro de 2005.

Atopamos tamén as seguintes Comisions Delegadas da Xunta de Facultade:

a.- Comisión Permanente da Xunta de Facultade.

b.- Comisión de Docencia.

c.- Comisión de Convalidacións e Validacións.

d.- Comisión de Biblioteca e Extensión Universitaria.

De unha especial importancia é a Comisión de Calidade.

Tamén suñamos o destacado papel, pola súa transcendencia, das Xuntas de Titulación encargadas de elaborar, aprobar e modificar as propostas dos plans de estudos. Atopamos de unha banda a Xunta de Titulación de Relacións Laborais e pola outra a Xunta de Titulación de Dereito Económico.

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V08G081V01101	Informática: Novas tecnoloxías aplicadas ao dereito	1c	6
V08G081V01102	Dereito: Teoría do dereito	1c	9
V08G081V01103	Dereito: Dereito constitucional I	1c	9
V08G081V01104	Dereito: Dereito romano	1c	6
V08G081V01201	Economía: Principios de economía	2c	6
V08G081V01202	Empresa: Fundamentos de contabilidade e finanzas	2c	6
V08G081V01203	Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa	2c	6
V08G081V01204	Dereito: Dereito constitucional II	2c	6
V08G081V01205	Historia: Historia do dereito	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Informática: Novas tecnoloxías aplicadas ao dereito				
Materia	Informática: Novas tecnoloxías aplicadas ao dereito			
Código	V08G081V01101			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Informática			
Coordinador/a	Rodríguez Damian, Amparo			
Profesorado	Ibáñez Paz, Regina Rodríguez Damian, Amparo			
Correo-e	damian@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral	Fornecer aos xuristas das ferramentas e os coñecementos apropiados para saber resolver, na práctica profesional, os problemas relacionados co uso das novas tecnoloxías. As competencias básicas adquiridas serán de gran utilidade aos alumnos, tanto para os seus estudos universitarios, como para o seu futuro exercicio profesional, no ámbito público ou privado.			

Competencias	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
C22	CE28 - Dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito
C23	CE29 - Ser capaz de manexar fontes xurídicas informatizadas
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer e comprender os principios e conceptos básicos de Informática e a súa relación co Dereito.	A1 A3 A4 A5 C22 D4
Desenvolver habilidades e destrezas para a procura e tratamento da información xurídica.	A2 A4 A5 C22 C23
Manexar ferramentas informáticas apropiadas para o desenvolvemento profesional no ámbito xurídico.	A2 A4 A5 C22 D1 D3
Desenvolver a capacidade para traballar, colaborar e cooperar en contornas dixitais.	A2 A4 A5 C22 D1 D3 D4

Contidos

Tema

CONTIDOS TEÓRICOS.

Relación entre informática e Dereito.	1.1. Introducción. 1.2. Informática xurídica. 1.3. Dereito informático. 1.4. Informática forense.
Compoñentes dun sistema informático.	2.1. Definición e elementos dun sistema informático. 2.2. Estrutura dos computadores
Aplicacións informáticas. Uso de software.	3.1. Introducción. 3.2. Aplicacións de usuario. 3.3. Programas específicos para avogados. 3.3.1. Bases de datos xurídicas. 3.3.2. Xestión de despachos de avogados.
Novas tecnoloxías de información e comunicación.	4.1. Redes de Computadores. 4.2. Internet.
A seguridade nos computadores.	5.1. Conceptos básicos de seguridade informática. 5.2. Configuración segura dun computador. 5.3. Seguridade na rede.

CONTIDOS PRÁCTICOS.

Novas tecnoloxías para a procura de información (informática xurídica documental).	Bases de datos xurídicas. Outras fontes de información xurídica.
Aplicacións informáticas específicas para o exercicio profesional no ámbito do Dereito.	Procesador de textos. Folla de Cálculo.
Habilidades para o uso dos recursos proporcionados polas redes de computadores	Ferramentas de ofimática en liña. Ferramentas colaborativas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	12	41.75	53.75
Seminario	18	15	33
Presentación	6.5	3.25	9.75
Lección maxistral	9	12	21
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	8	10
Exame de preguntas obxectivas	4.5	18	22.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Realización de exercicios prácticos para adquirir habilidades no manexo das ferramentas TIC.
Seminario	Seminarios específicos para a configuración e o uso de recursos proporcionados polas redes.
Presentación	Presentación de actividades realizadas en grupos que requiren a participación activa e a colaboración entre os estudantes.
Lección maxistral	Exposición de contidos conceptuais. Cada unidade temática e ferramenta informática empregada na parte práctica será presentada polo profesor con base na bibliografía asignada ou outra pertinente.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Serán varias as estratexias que poñamos a disposición do alumnado para seguir con éxito o desenvolvemento personalizado da materia: Durante a realización dos exercicios o alumnado poderá comprobar se o seu traballo é correcto a través de modelos comparativos. Nas Titorías grupais o alumnado pode ir comprobando a evolución na aprendizaxe mediante a retroalimentación do proceso participando na avaliación do traballo realizada. O alumnado disporá de probas de autoavaliación co fin de reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos facendo, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.
Resolución de problemas	Serán varias as estratexias que poñamos a disposición do alumnado para seguir con éxito o desenvolvemento personalizado da materia: Durante a realización dos exercicios o alumnado poderá comprobar se o seu traballo é correcto a través de modelos comparativos. Nas Titorías grupais o alumnado pode ir comprobando a evolución na aprendizaxe mediante a retroalimentación do proceso participando na avaliación do traballo realizada. O alumnado disporá de probas de autoavaliación co fin de reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos facendo, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.

Seminario	Serán varias as estratexias que poñamos a disposición do alumnado para seguir con éxito o desenvolvemento personalizado da materia: Durante a realización dos exercicios o alumnado poderá comprobar se o seu traballo é correcto a través de modelos comparativos. Nas Titorías grupais o alumnado pode ir comprobando a evolución na aprendizaxe mediante a retroalimentación do proceso participando na avaliación do traballo realizada. O alumnado disporá de probas de autoavaliación co fin de reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos facendo, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.
Presentación	Serán varias as estratexias que poñamos a disposición do alumnado para seguir con éxito o desenvolvemento personalizado da materia: Durante a realización dos exercicios o alumnado poderá comprobar se o seu traballo é correcto a través de modelos comparativos. Nas Titorías grupais o alumnado pode ir comprobando a evolución na aprendizaxe mediante a retroalimentación do proceso participando na avaliación do traballo realizada. O alumnado disporá de probas de autoavaliación co fin de reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos facendo, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Resolución de problemas e/ou exercicios	A avaliación de certas actividades realizarase empregando rúbricas.	50	A1	C22	D1
			A2	C23	D3
	Resultado de aprendizaxe:		A3		D4
			A4		
	- Manexar ferramentas informáticas apropiadas para o desenvolvemento profesional no ámbito xurídico. - Desenvolver a capacidade para traballar, colaborar e cooperar en contornas dixitais.		A5		
Exame de preguntas obxectivas	Realizaranse cuestionarios de autoevaluación para validar a adquisición de competencias por parte do alumno. Realizarase un cuestionario ao finalizar cada un dos temas de teoría e para determinadas sesións deresolución de problemas e exercicios.	50	A1	C22	D1
			A2	C23	D4
			A3		
			A4		
			A5		
	Resultado de aprendizaxe:				
	- Coñecer e comprender os principios e conceptos básicos de Informática e a súa relación co Dereito. - Desenvolver habilidades e destrezas para a procura e tratamento da información xurídica. - Manexar ferramentas informáticas apropiadas para o desenvolvemento profesional no ámbito xurídico.				

Outros comentarios sobre a Avaliación

Lémbrese a todo o alumnado a prohibición do uso de dispositivos móbiles ou computadores portátiles en exercicios, prácticas e probas, en cumprimento del artigo 13.2.d) do Estatuto do Estudante Universitario, relativo aos deberes do estudiantado universitario, que establece o deber de "Absterse da utilización ou cooperación en procedementos fraudulentos nas probas de avaliación, nos traballos que se realicen ou en documentos oficiais da universidade."

A materia divídese en dúas partes: Teoría (20%) e Práctica (80%).

A parte práctica divídese á súa vez en 4 bloques: fontes xurídicas (15%) + procesador de textos avanzado (15%) + folla de cálculo (15%) + ferramentas para o traballo colaborativo (35%).

A nota final obtense, a aplicando a seguinte fórmula para o cálculo da media ponderada:

Nota teoría x 20% + nota fontes xurídicas x 15% + nota procesador avanzado x 15% nota folla de cálculo x 15% nota ferramentas colaborativas x 35%.

Será necesario, para poder aplicar esta fórmula, obter unha cualificación mínima de 4 en cada unha dos bloques nos que se divide a materia. Para superar a materia o alumno debe obter, como nota final, unha cualificación igual ou superior a 5.

No caso de que a cualificación final sexa igual ou superiora 5, pero algunha das partes estea suspensa, a cualificación final será de 4.

Avaliación.

O alumno poderá elixir o sistema de avaliación que desexa lle sexa aplicado na materia. Para iso debe optar, nos primeiros 15 días do cuadrimestre, entre avaliación continua (**probos e actividades desenvolvidas ó longo do cuadrimestre**) ou un Exame Final único (100% da nota final).

Para tal fin, habilitarase un contrato que deberá ser asinado por todo aquel alumno que desexa seguir un método de avaliación continua. A firma deste contrato de avaliación é obrigatoria para todo o alumnado. Se algún alumno non asina este contrato enténdese que opta por un exame final único e renuncia á avaliación continua.

O exame final celebrarase na data oficial, e acudirán a el únicamente aqueles alumnos que optasen por este sistema de avaliación.

Na segunda oportunidade (Xullo) realizarase unha proba final que englobará toda a materia vista ao longo do cuadrimestre. A esta proba final, os alumnos que optaron por avaliación continua, só acudirán con aqueles bloques que suspendesen.

Na convocatoria Fin de Carreira realizarase unha proba final que englobará todo o que se ha visto a o longo do cuadrimestre.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta da Facultade para o curso 2020-2021.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Dávila Rodríguez Miguel Angel, **Manual de Derecho Informático**, 2015,

Norton Peter, **Introducción a la computación**, 6ª Ed., McGraw-Hill, 2014

García Mexía, Pablo, **Derechos y libertades, Internet y Tics**, 2014,

Guillén Catalán, Raquel (coord.) Plaza Penadés, Javier (dir.) Vázquez de Castro, Eduardo (coord.), **Derecho y nuevas tecnologías de la información y la comunicación**, 2014,

Bibliografía Complementaria

Pérez Villa, Juan Diego, **TEXTO IMPRESO Guía visual de introducción a la informática**, 2014, Anaya Multimedia,

Artemi Rallo Lombarte (Coordinadores), Ricard Martínez Martínez, **Derecho y Redes Sociales**, 2010,

Ana I. Herrán (coord.), Aitziber Emaldi Cirión (coord.), Marta Enciso (coord.), **Derecho y nuevas tecnologías**, 2012,

Palomar Olmeda, Alberto Vázquez Garranzo, Javier, **La factura electrónica en la actividad de las Administraciones públicas Su impulso tras la Ley 25/2013 de 27 de diciembre**, 2014,

Lázaro Domínguez, Francisco, **Introducción a la informática forense**, 2015, Ra-Ma,

Marion AGÉ, **Seguridad informática - Ethical Hacking**, 3ª, ENI, 2015

Recomendacións

Outros comentarios

1. Como soporte á docencia, utilizaranse plataformas de aprendizaxe virtual.
2. É conveniente que o alumno active a conta de correo electrónico que lle proporciona a Universidade de Vigo.
3. Realización do curso virtual organizado pola Biblioteca no marco do convenio UnICI2 "Coñece a Biblioteca e aprende a buscar, avaliar e utilizar a información", que ten como obxectivo que o estudante adquira os coñecementos básicos para buscar, analizar, seleccionar e organizar a información de maneira eficiente, así como utilizar e comunicar a información eficazmente de forma ética e legal.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas.

* Metodoloxías docentes que se modifican
Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

As titorías realizaranse, preferentemente, por medios telemáticos: correo electrónico ou a través do despacho persoal do profesorado no campus remoto da universidade, dentro do horario de titorías do profesorado (publicado na páxina web do centro). Será necesario contactar previamente co profesorado por correo electrónico para fixar a hora da titoría (para evitar a espera ao alumnado).

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non se modifican os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Facilitarase ao alumnado, a través de documentos on-line ou enlaces web, a través da plataforma Faitic.

* Outras modificacións

Non procede.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Tanto no caso da docencia mixta como da docencia non presencial, a avaliación realizarase a través de medios telemáticos, aplicando os mesmos criterios de avaliación descritos na guía docente para a docencia presencial.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito: Teoría do dereito				
Materia	Dereito: Teoría do dereito			
Código	V08G081V01102			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Pacho Blanco, José Manuel			
Profesorado	D´amorin Camba, Francisco Javier Pacho Blanco, José Manuel			
Correo-e	xmpacho@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A asignatura de Teoría do Dereito é unha materia de formación básica no Grao en Dereito. Permite un achegamento ao mundo xurídico dende unha reflexión máis abstracta e filosófica para comprender o Dereito nas sociedades actuais.			

Competencias	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C7	CE7 - Reconstruír e avaliar argumentacións xurídicas complexas
C8	CE8 - Coñecer dende a Teoría do Dereito as principais institucións xurídicas, as funcións do Dereito, as características dun ordenamento xurídico: unidade, coherencia, integridade; os principios e valores constitucionais coa finalidade de poder aplicar estes coñecementos na resolución pacífica dos problemas dunha sociedade actual, utilizando a interpretación e argumentación xurídicas como consecuencia dun pensamento crítico, lóxico e creativo
C33	CE41 - Saber interpretar e aplicar as normas que regulan os dereitos fundamentais así como as súas garantías
C34	CE42 - Saber interpretar e aplicar a nova normatividade xerada polas devanditas transformacións
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D2	Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

O obxectivo básico desta materia é formar aos estudantes para coñecer o Dereito na súa globalidade, para manexalo axeitadamente na súa aplicación como sistema de resolución pacífica dos conflitos sociais, e coñecer dende un marco de referencia mais abstracto que os das materias propias da dogmática xurídica. Coñecendo e manexando as diferentes correntes xurídicas e os seus xuristas fundamentais, así como o propio concepto de Dereito e as funcións. Coñecer o Ordenamento xurídico e a teoría da norma xurídica, das principais institucións, dos principios e valores recoñecidos na Constitución e das relacións do Dereito con outros ordenamentos normativos.

A1 B1 C7 D1
A2 B2 C8 D2
A3 B3 C33 D3
A4 B4 C34 D4
A5 D5

Contidos

Tema

I. O Dereito como forma de organización social e como sistema normativo.	LECCIÓN 1. O concepto de Dereito 1.1 Por que o Dereito? 1.2 O concepto de Dereito. 1.3 Positivismo e lusnaturalismo. 1.4 O Dereito como sistema normativo. 1.5 Validez, eficacia e xustiza.
	LECCIÓN 2. O Dereito como forma de organización social 2.1 O Dereito como forma de organización social. 2.2 O control social e o Dereito. 2.3 Dereito e cambio social. 2.4 As funcións do Dereito.
	LECCIÓN 3. O Dereito e outras ordes normativas 3.1 Introducción: o Dereito e outras ordes normativas. 3.2 O Dereito e os usos sociais. 3.3 O Dereito e a moral. 3.4 Conexións entre Dereito e moral. 3.5 Ética pública e ética privada. 3.6 O Dereito como realización da moralidade: moral legalizada. 3.7 A obediencia ao Dereito. Resistencia, desobediencia e obxección de conciencia.
	LECCIÓN 4. Dereito e Forza 4.1 Dereito e forza. 4.2 Dereito e poder político: aproximación histórica. 4.3 Dereito e poder: aproximación sistemática. 4.4 O Estado de Dereito e os seus tipos. 4.5 A Crise dos Estados modernos.
II. A ciencia do Dereito.	LECCIÓN 5. O coñecemento científico do Dereito 5.1 Introducción: a polémica sobre a súa existencia. 5.2 A ciencia do Dereito. 5.3 A socioloxía do Dereito. 5.4 A filosofía do Dereito
III. Teoría do Dereito: a norma xurídica e o ordenamento xurídico.	LECCIÓN 6. A norma xurídica 6.1 A norma como proposición prescritiva. 6.2 Principais dimensións da norma xurídica. 6.3 Clasificación das normas xurídicas. 6.4 Principios e regras.
	LECCIÓN 7. O ordenamento xurídico 7.1 O ordenamento xurídico como sistema. 7.2 A unidade do ordenamento xurídico. 7.3 A coherencia do ordenamento xurídico e o problema das antinomias. 7.4 A plenitude do ordenamento xurídico e as lagoas. 7.5 Conclusións: a comprensión do ordenamento xurídico.
	LECCIÓN 8. A produción normativa 8.1 A produción normativa. 8.2 O Dereito legal e o Dereito xudicial. 8.3 Outras normas de produción normativa. 8.4 Concepto e clasificación das fontes normativas. 8.5 Tipos de fontes do Dereito no ordenamento xurídico español.
IV. A Interpretación e aplicación do Dereito.	LECCIÓN 9. Interpretación e aplicación do Dereito 9.1 Interpretación e aplicación do Dereito. 9.2 Os criterios de interpretación. 9.3 A interpretación da Constitución. 9.4 O Dereito como argumentación.

V. Conceptos xurídicos fundamentais.

LECCIÓN 10. Conceptos xurídicos fundamentais

10.1 A relación xurídica.

10.2 O dereito subxectivo.

10.3 O deber xurídico.

10.4 A sanción xurídica. Ilícito e delito.

VI. Os problemas do Dereito xusto e a eficacia do Dereito.

LECCIÓN 11. Xustiza e Dereito

11.1 Xustiza e Dereito.

11.2 As relacións entre dereito e política.

11.3 As teorías da Xustiza.

11.4 A teoría da Xustiza de John Rawls.

LECCIÓN 12. A lexitimidade do poder e xustiza do Dereito

12.1 Lexitimidade do poder e xustiza do Dereito.

12.2 A xustiza formal: a seguridade xurídica.

12.3 A xustiza material: liberdade, igualdade e solidariedade.

12.4 Os dereitos fundamentais, os valores e os principios como desenvolvemento da idea de xustiza.

LECCIÓN 13. O Dereito como sistema de garantías

13.1 A crise do Dereito e a crise da razón xurídica: o modelo garantista.

13.2 Racionalidade formal e sustancial.

13.3 Democracia formal e democracia sustancial.

13.4 O papel do xuíz nas democracias actuais.

13.5 A ciencia xurídica e o reto da complexidade.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	23.5	41	64.5
Lección maxistral	50	70	120
Presentación	0	5	5
Práctica de laboratorio	2	9	11
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	17.5	20.5
Presentación	1	3	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o/a docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Formulación e resolución de dúbidas teóricas e prácticas.
Presentación	Formulación e resolución de dúbidas sobre a exposición pública.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Práctica de laboratorio	Resolución de casos prácticos, destinados a valorar a correcta comprensión e aplicación dos contidos da materia, a análise e o razoamento críticos.	30	A1 B1 C7 D1 A2 B2 C33 D3 A3 B3 D5 A4 B4
	Para superar a materia será necesario acadar nas probas una nota media de 5 puntos Os alumnos cando se avalían de esta metodoloxía están avaliando o resultado de aprendizaxe que figura no apartado segundo da guía docente		

Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba obxectiva dirixida a provocar a lembranza da aprendizaxe previa. Poderá consistir na realización dunha pregunta longa, de varias preguntas curtas ou nunha proba tipo test, ou mesmo nun exame oral, segundo as circunstancias sociais existentes. Para superar a materia será necesario acadar nesta proba un mínimo de 5 sobre 10.	50	A1 A3 A4 A5	B1 B2	C7 C8 C33 C34	D1 D4
Presentación	Presentación dun tema ou dun libro relevante para o estudo da teoría do Dereito e do pensamento xurídico, e análise crítico do mesmo.	20	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4	C7 C33 C34	D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Primeira Convocatoria ordinaria. Sistema de avaliación continua. Os alumnos e alumnas que se acollan ao sistema de avaliación continua serán avaliados segundo os criterios sinalados anteriormente. Na proba final, o exame suporá o 50% da cualificación final, tendo que a acadar o estudante unha cualificación mínima de 5 sobre 10, para que sexan tidas en conta as cualificacións obtidas mediante o sistema de avaliación continua. O exame consistirá no desenvolvemento de preguntas de resposta longa, de conformidade coas indicacións que no seu momento se concretarán. As notas obtidas no proceso de avaliación continua conservaranse para a segunda oportunidade sempre que o estudante alcance a cualificación mínima de 5 sobre 10.

-Sistema de exame final. Os alumnos e alumnas que non seguiron ou non superaron a avaliación continua terán dereito a un examen final teórico e práctico no que se avaliarán as competencias globais da materia e constituirá o 100 % da cualificación da materia. O exame consistirá nunha parte teórica donde se farán preguntas de resposta longa; e na parte práctica se desenvolverá un caso práctico e se contestará a unha serie de preguntas relacionadas co mesmo. Así mesmo, o estudante terá que facer unha presentación e exposición dun libro indicado na plataforma docente, de conformidade coas porcentaxes que constan na Guía Docente.

2. Segunda oportunidade. Os estudantes que superando a avaliación continua non alcanzasen a cualificación mínima farán un exame similar ao da primeira convocatoria, e se lles conservarán as cualificacións obtidas no proceso de avaliación continua. Os estudantes que non se acollesan a avaliación continua terán dereito a un exame final teórico e práctico similar ao da primeira convocatoria, que constituirá o 100 da cualificación da materia. 3. Convocatoria fin de carreira. Para aqueles estudantes que se matriculen na convocatoria de fin de carreira, o exame consistirá nun exame sobre a materia obxecto do Programa da asignatura. As datas de exame de todas as convocatorias estarán fixadas e a disposición dos estudantes tanto na propia Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo como na súa páxina web.

Recoméndase para que os estudantes participen na avaliación continua, que suban a súa ficha de estudante á plataforma TEMA.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

PECES-BARBA MARTÍNEZ, G. et al, **Curso de Teoría del Derecho**, Marcial Pons, 2013

DE LUCAS, J. et al, **Introducción a la teoría del Derecho**, Tirant lo Blanch, 2002

ATIENZA, M., **El sentido del Derecho**, Editorial Ariel, 2001

FERRAJOLI, L., **Derechos y garantías**, Editorial Trotta, 2016

Bibliografía Complementaria

BOBBIO, N., **Teoría General del Derecho**, Editorial Olejnik / Temis / Debate, 2017/2016/1994

BONORINO RAMÍREZ, P. R., **Introducción á teoría do dereito**, Servicio de Publicacións da Universidade de Vigo, 2011

PÉREZ LUÑO, A. E. et al, **Teoría del Derecho**, Editorial Tecnos, 2011

KELSEN, H., **Teoría Pura del Derecho**, Editorial Trotta, 2013

PRIETO SANCHÍS, L. et al, **Lecciones de Teoría del Derecho**, Editorial Mac Graw Hill, 1997

HART, H. L. A., **The Concept of Law**, OUP Oxford, 2012

ROSS, A., **Sobre el derecho y la justicia**, Eudeba, 1997

DWORKIN, R., **Los derechos en serio**, Editorial Ariel, 2012

NINO, C. S., **Introducción al análisis del derecho**, Editorial Ariel, 2013

DWORKIN, R., **Justice for hedgehogs**, Belknap Harvard, 2013

PACHO BLANCO, X. M., **Lenguas y Constitución. Interpretación y análisis iusfilosófico del artículo 3 de la Constitución**, Aranzadi Thomson Reuters, 2018

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Outros comentarios

Preténdese con esta asignatura que o estudante enfoque axeitadamente o estudo das asignaturas futuras e que obteña unha comprensión adecuada da dimensión xurídica.

Tamén se examinarán as últimas correntes doutrinais e xurisprudenciais fundamentais para entender o sentido do Dereito: postconstitucionalismo, postpositivismo, etc.

Esta materia impártese tamén no Programa Conxunto de Estudos Oficiais do Grao Ade-Dereito no primeiro cuatrimestre do primeiro curso, e o profesor responsable é Xosé Manuel Pacho Blanco (xmpacho@uvigo.es).

Plan de Continxencias

Descrición

ADAPTACIÓN METODOLÓXICA

Se por razóns de urxencia sanitaria derivada da crise do Covid-19, se tomase a decisión de suspender as sesións presenciais, a docencia desta asignatura farase do seguinte xeito:

-Campus virtual.

As correspondentes sesións desta asignatura serán impartidas polo profesorado mediante a plataforma da Universidade de Vigo, ou de ser necesario por calquera outra plataforma virtual, de conformidade coa guía docente da asignatura (traballo autónomo, titorías, sesións adicionais, etc.).

-Faitic e correo electrónico.

A través desta plataforma daráselle ao estudante os materiais necesarios para a preparación e o desenvolvemento da asignatura.

BIBLIOGRAFÍA

A indicada como esencial na propia Guía Docente servirá como referencia para complementar a preparación da asignatura.

ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN

-Exame oral online, 50%

Proba obxectiva dirixida a provocar a lembranza da aprendizaxe previa. Poderá consistir na realización dunha pregunta loga, de varias preguntas curtas ou nunha proba tipo test, segundo as circunstancias sanitarias existentes.

Para superar a materia será necesario acadar nesta proba un mínimo de 5 sobre 10.

-Prácticas online, 30%

Resolución de casos prácticos, destinados a valorar a correcta comprensión e aplicación dos contidos da materia, a análise e o razoamento crítico, mediante a plataforma virtual.

-Presentación on line, 20%

Presentación dun tema ou dun libro relevante para o estudo da teoría do Dereito e do pensamento xurídico, e análise crítico do mesmo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito: Dereito constitucional I				
Materia	Dereito: Dereito constitucional I			
Código	V08G081V01103			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	García Gestoso, María Noemí			
Profesorado	García Gestoso, María Noemí			
Correo-e	ngestoso@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O Dereito Constitucional I (un dos dous bloques nos que se estrutura a docencia do Dereito Constitucional) céntrase basicamente no estudo dos seguintes puntos: Teoría da Constitución; *constitucionalismo histórico español; principios ordenadores do ordenamento constitucional; fontes do Dereito; descentralización territorial do poder; estrutura, composición e funcionamento dos seguintes órganos constitucionais: Coroa, Cortes xerais; Poder executivo e Poder xudicial.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C30	CE38 - Coñecer a teoría constitucional e as normas constitucionais que fundamentan a organización do Estado Español, en especial a creación normativa e os diferentes órganos do Estado así como a súa composición, funcionamento e funcións
C31	CE39 - Saber interpretar e aplicar as normas constitucionais
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do significado e elementos dunha Constitución, en particular da de 1978, os seus principios e valores estruturais básicos e a organización do sistema de poderes, as súas relacións entre estes e os cidadáns, así como os principios básicos do ordenamento xurídico e o sistema de fontes de Dereito na Constitución de 1978	A2	B1	C30	D1
	A3	B2	C31	D4
	A5	B3		D5
		B4		

Contidos

Tema	
1.- Oríxenes e evolución do constitucionalismo e modelos de Estado Constitucional. Concepto de Constitución.	Oríxenes do Constitucionalismo. O Estado Constitucional. Transformacións do constitucionalismo. Concepto de Constitución.

2.- Historia do Constitucionalismo español. A Constitución española de 1978: características.	Orixe do constitucionalismo en España. As Constitucións españolas do século XIX. Características do constitucionalismo na historia española. A Transición política española. Características Constitución de 1978.
3.-Principios estruturais básicos, principios do ordenamento xurídico e valores da Constitución de 1978.	Constitución e ordenamento xurídico. Principios estruturais básicos da Constitución de 1978 Valores básicos da Constitución de 1978 Principios da estrutura do ordenamento xurídico establecidos na Constitución de 1978.
4.- O sistema constitucional de produción de Dereito. Principios articuladores.	A creación do Dereito na Constitución de 1978. Principios articuladores do ordenamento xurídico.
5.- Fontes do Dereito. Análise das súas formas, efectos e relacións.	As fontes do Dereito na Constitución de 1978. Tipoloxía Definición Efectos
6.- Sistema democrático.	Democracia directa Democracia representativa Representación Partidos políticos Réxime electoral
7.- Os poderes do Estado. Organización e división dos poderes do Estado: principios da súa actuación, composición, funcións, procedemento.	Xefatura do Estado. Cortes Xerais. Goberno e Administración. Poder Xudicial.
8.- Organización territorial do Estado	Principios xerais da organización territorial do Estado. Estado Autonómico. Estatutos de Autonomía Comunidades Autónomas Especial referencia á Comunidade Autónoma de Galicia

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	23.5	23.5	47
Lección maxistral	49.85	49.85	99.7
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	71	73
Autoavaliación	3	1.5	4.5
Traballo	0.15	0.65	0.8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Lectura e análise de documentos xurídicos ou un feito, problema ou casos prácticos reais coa finalidade de que o alumno complete coñecementos, reflexións sobre o particular e interprete e xere as hipóteses que considere oportunas. O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante. Poderanse incluír probas tipo test para comprobar estes obxectivos.
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos referentes á materia obxecto de estudo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho).
Probas	Descrición
Traballo	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa elaboración de traballos sobre temas da materia propostos polo profesorado

Avaliación

Descrición		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Estudo de casos	Se evaluará a resolución de casos relacionados con a asignatura e as prácticas. Se evaluarán os diversos exercicios ou proxectos en o aula baixo as directrices e supervisión de o profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas de o estudante. Utilizaranse no seu caso para medir o grado de coñecemento de as materias, para o que se poderán utilizar probas de preguntas curtas e tipo test, o resultado de os debates e exposicións.	10	A2 A3	C30 C31	D1 D4 D5	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Avaliación de o resultado final de aprendizaxe mediante o desenvolvemento de pregunta/s sobre materia de a asignatura	70	A5	B1 B2 B3	C30 C31 D5	D1 D4 D5
Autoavaliación	Probas obxectivas encamiñadas a que os estudantes poidan asumir e ser conscientes de os seus puntos fortes e débiles en o seu propio proceso de aprendizaxe	10	A5	B1 B2 B3	C30 C31 D5	D1 D4 D5
Traballo	Se evaluará a presentación por escrito e defensa oral de traballos realizados de traballos sobre temas de a materia propostos por o profesorado	10	A2 A3 A5	B3 B4	C30 C31	D1 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Segundo o artigo 13.2 d) do Real Decreto 1791/2010, do 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do estudante Universitario, os/as estudantes deberán "absterse da utilización ou cooperación en procedementos fraudulentos nas probas de avaliación nos traballos que se realicen ou en documentos oficiais da universidade".

AVALIACIÓN.

As datas e horarios de as probas de avaliación de as diferentes convocatorias son as especificadas en o calendario de probas de 9avaliación aprobado por a Xunta de Facultade para o curso 2020-2021.

Sempre será condición imprescindible para contabilizar a avaliación continua obter un mínimo de 5 sobre 10 en a proba de desenvolvemento de resposta/s longa/s.

PRIMEIRA CONVOCATORIA:

A avaliación continua supón un 30 % sobre o total de a cualificación final e o exame supoñerá o 70 % restante. Leste consistirá en unha proba de desenvolvemento de pregunta/s sobre o contido de a materia.

Aqueles alumnos que, por circunstancias excepcionais persoais ou profesionais, non poidan participar de xeito presencial en algunha/s de a/s sesión/é prácticas en o desenvolvemento de o curso poderán, a xuízo de o profesor, presentar un traballo acorde a a/s práctica/s correspondentes.

Aqueles alumnos que non sigan durante o curso o sistema de avaliación continua ou que non o superaron terán dereito a un exame final que implicará por unha banda o desenvolvemento por escrito de pregunta/s de o programa e supoñerá o 70% de a cualificación final (deberán obter en esta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10) así como a realización de un suposto práctico que supoñerá o 30% de a cualificación restante..

EN A SEGUNDA CONVOCATORIA:

a) A os alumnos que habendo superado a avaliación continua non alcancen un cinco en o exame de preguntas de desenvolvemento en a primeira convocatoria conservaráselles a nota de esta e realizaráselles un exame similar a o de a primeira convocatoria.

b) Os alumnos que non sigan en o desenvolvemento de o curso a avaliación continua ou que non a superaron terán dereito a un exame final que constará de dous partes: unha teórica de preguntas de desenvolvemento sobre o contido de o programa que supoñerá o 70 % de a nota (deberán obter en esta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10) e un suposto práctico que supoñerá o 30 % restante.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA

A avaliación farase mediante un exame que constará dunha parte de pregunta/s de desenvolvemento sobre o temario e por outra de o desenvolvemento de un caso práctico. A/s pregunta/s de resposta longa valerán un 70% de a nota (deberán obter en esta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10); o desenvolvemento de o caso práctico valerá o 30% de a nota final.

NOTA: En caso de superar a avaliación continua pero non aprobar a materia, conservarase si comunícase a o profesor o seu

desexo de conservar a nota de avaliación continua para o seguinte curso

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Lopez Guerra, L; Espin, E y Otros, **Derecho Constitucional (2Vol)**, 11ª, Tirant lo Blanch, 2018
Agudo Zamora, M y otros, **Manual de Derecho Constitucional**, 10ª, Tecnos, 2019
Rodríguez-Zapata, Jorge, **Teoría y práctica del derecho constitucional**, 4ª, Tecnos, 2018
Ferrerres Comella, V, **The Constitution of Spai: a contextual analysis**, Hart Publishing, 2013
Heller, Hermann, **Teoría del Estado**, 1ª, Comares, 2016
Portero Molina, J.A., **Constitución y Jurisprudencia Constitucional**, Tirant lo Banch,
Código, Normas Políticas, **Código de Normas Políticas**, edición actualizada 2020, Tecnos, 2020
Aranzadi, **Base de datos**, Aranzadi,
Tirant on line, **Base de datos**,

Bibliografía Complementaria

Castellá Andreu, J.Mª, **Derecho Constitucional Básico**, 5ª, Huygens,
Bilbao Ubillos, J.mª.; Rey, Fernando; Vidal, J. y otros, **Lecciones de Derecho Constitucional II e-book**, 2ª, Aranzadi, 2018
Bilbao Ubillos, J.mª.; Rey, Fernando; Vidal, J. y otros, **Lecciones de Derecho Constitucional I e-book**, 4ª, Aranzadi, 2018
Pérez Calvo, Alberto, **El Estado constitucional español**, 2ª, Reus, 2014
Kelsen, Hans, **Teoría General del Derecho y del Estado**, UNAM-México, 2008
Schmitt, Carl, **Teoría de la Constitución**, Alianza Editorial,
Bergareche Gros, Almudena, **El concepto de Constitución inerna en el constitucionalismo de la Restauración española**, 2ª, CEPC, 2002
Pérez Tremps, P.; Saiz Arnaiz; A., **Comentario a la Constitución Española libro-homenaje a Luis López Guerra. 40 aniversario 1978-2018**, 1ª, Tirant lo Banch, 2018
Rodríguez-Piñero; Casas Baamonde, Mª. Emilia, **COMENTARIOS A LA CONSTITUCIÓN ESPAÑOLA XL Aniversario de la Constitución española XL 2 Vols**, 1ª, coedición de la AEBOE con la Fundación Wolters Klu,
Teoría y Realidad Constitucional, **Teoría y Realidad Constitucional**, UNED,
Revista Española de Derecho Constitucional, **Revista Española de Derecho Constitucional**, CEPC,
www.congreso.es,
www.senado.es,
www.cepc.es,
www.tribunalconstitucional.es,
Código Leyes políticas del Estado, **Leyes políticas del Estado**, última edición actualizada 2020, Civitas, 2020

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito: Dereito constitucional II/V08G081V01204
Dereito da Unión Europea/V08G081V01304
Constitución económica/V08G081V01946

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito: Dereito romano/V08G081V01104
Dereito: Teoría do dereito/V08G081V01102
Historia: Historia do dereito/V08G081V01205

Outros comentarios

A docencia dun grupo teórico e práctico desta materia no Grao en Dereito será impartida en inglés polo profesor Pablo Riquelme (priquelme@uvigo.es), coordinador da materia. Tamen dara docencia nesta asignatura a profesora Tamara Álvarez Robles (tamara.alvarez.robles@uvigo.es)

Esta materia no PCEO Grado en Administración e Dirección de empresas - Grado en Dereito se imparte no segundo cuatrimestre do primeiro Curso e a coordinadora da asignatura e a profesora María José Gregores Villaverde (mjgv@uvigo.es), tamen dara docencia nesta asignatura a profesora Tamara Álvarez Robles (tamara.alvarez.robles@uvigo.es)

Plan de Continxencias

Descrición

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha

planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Lección maxistral

□ Exposición por parte do docente dos contidos referentes á materia obxecto de estudo.

Estudo de casos

□ Lectura e análise de documentos xurídicos ou un feito, problema ou casos prácticos reais coa finalidade de que o alumno complete coñecementos, reflexións sobre o particular e interprete e xere as hipóteses que considere oportunas. O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixa as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante. Poderanse incluír probas tipo test para comprobar estes obxectivos.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Tanto as leccións maxistrais como os Estudos de caso adaptaranse a situación de non presencialidade utilizando as ferramentas de teledocencia proporcionadas pola UVigo.

Para elo porán utilizarse as aulas virtuais proporcionadas pola UVigo e as ferramentas de intercambio existentes en FAITIC.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)

A través do campus remoto no despacho virtual asignado o profesor, nos horarios previstos, e proporcionado a clave de acceso os alumno. Excepcionalmente a través do correo electrónico u outro método, videoconferencias, etc.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

Á parte dos temas, resumos e documentos complementarios dos mesmos que se subirán a FAITIC e os títulos facilitados na guía docente, comunicaranse outros recurso axeitados que proporcione a Universidade de Vigo como o acceso a distintas publicacións que a Universidade proporcione e as que se poda acceder de xeito sen coste cuxas instrucións para o seu acceso facilitaranse no seu momento a través de FAITIC.

Reforzase a información sobre enlaces para o aprendizaxe e outros documentos.

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Sen modificacións.

* Probas pendentes que se manteñen

As probas serán as mesmas pero variaranse os porcentaxes.

Exame teórico: Cambio no porcentaxe: peso de 60 % sobre a nota final.

Cambio da modalidade: test sobre o contido do programa.

Nota mínima exame teórico: 4 sobre 10 para sumar a nota de avaliación continua

Avaliación continua: Cambio no porcentaxe: peso de 40 % sobre a nota final modalidade das probas sen modificacións salvo circunstancias excepcionais.

As probas de avaliación continua no modificaranse agás na ponderación da nota do total das feitas antes da modalidade da avaliación continua para a súa adaptación os novos porcentaxes a partir do momento de cambio.

Si unha parte da avaliación continua fíxose presencial e outra parte virtual, a porcentaxe do 40 % ponderaríase en función da nota das presenciales e das non presenciales.

* Probas que se modifican

Primeira convocatoria:

O exame teórico consistirá nunha proba de preguntas sobre o contido da materia tipo test, realizada a través das plataformas que a Universidade de Vigo habilite ao efecto.

Segunda convocatoria:

De producirse no mesma situación que a primeira convocatoria aplicaranse as mesmas modalidades de probas e porcentaxes e mínimo exixido na primeira convocatoria tanto para o exame teórico como para a avaliación continua cúa nota conservárase.

No caso de cambio de cambio das circunstancias, que permitan a súa realización presencial o exame realizarase conforme o previsto a todos os efectos na guía docente normal, agás no caso de haberse feito parte da docencia e avaliación continua virtualmente., Neste suposto bastará obter no exame teórico un mínimo de 4 puntos sobre 10 para sumar a nota da avaliación continua e así obter a nota final.

3. Alumnado que non se acolleu ou que non superou a avaliación continua

Primeira e segunda convocatoria:

Quen non sigan durante o curso o sistema de avaliación continua, ou que non o superaron, terán dereito a un exame final, igual e coas mesmas normas co feito polo os seus compañeiros, xa sexa na primeira o segunda convocatoria.

Convocatoria fin de carreira:

A avaliación consistirá nunha proba de preguntas sobre o contido da materia tipo test, realizada a través das plataformas que a Universidade de Vigo habilite ao efecto (60 % da nota final) e dun desenvolvemento dun caso práctico (40% da nota final). Bastará obter no exame teórico un mínimo de 4 puntos sobre 10 para sumar a nota da avaliación continua a nota final

* Novas probas

No caso en que non poda realizarse algunha das probas previstas na guía docente ou en casos excepcionais, poderase substituír por outro tipo de proba que determine o profesor.

* Información adicional

Quen teñan problemas para conectarse virtualmente a través das plataformas virtuais que estableza a Universidade de Vigo deberán comunicalo ao profesorado canto antes, remitindo un correo electrónico con todos os seus datos para cursalo ao servizo correspondente da Universidade para que lle dean unha solución.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito: Dereito romano				
Materia	Dereito: Dereito romano			
Código	V08G081V01104			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Fuenteseca Degeneffe, Margarita			
Profesorado	Fuenteseca Degeneffe, Margarita			
Correo-e	mfd@uvigo.es			
Web	http://bravobosch@uvigo.es			
Descrición xeral	Preténdese a adquisición da base necesaria e imprescindible para abordar o estudo de todas as demais ramas e institucións do Dereito, sexan de dereito público ou de dereito privado, de dereito procesual, civil, laboral ou comunitario e internacional.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C13	CE17 - Coñecer o ordenamento xurídico romano, que é a base de todos os ordenamentos xurídicos europeos
C14	CE18 - Ser capaz de resolver calquera problema xurídico, teórico ou práctico, de Dereito privado
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
coñecer e saber analizar desde un punto de vista teórico e práctico as fontes e institucións do Dereito romano. Manexar toda a *terminología e o vocabulario xurídico	A1	B1	C13	D1
	A2	B2	C14	D4
	A3	B3		D5
	A4	B4		
	A5			

Contidos

Tema	
Introdución histórica ao dereito romano	1. Evolución histórica do Dereito romano. 2. Fontes do Dereito romano. 3. A persoa.4. O negocio xurídico

-O proceso romano	1. Introdución ao estudo do proceso romano. 2. O procedemento das legis actiones. 3. O procedemento formulario. A fase in iure. A litis contestatio. Estrutura e contido da fórmula: partes ordinarias e extraordinarias. Fórmulas civís e pretorias. 4. A fase apud iudicem 5. Execución da sentenza
-Dereito reais	1. As cousas e a súa clasificación. 2. Terminoloxía e tipos de propiedade romana. Limitacións da propiedade. 3. Adquisición da propiedade. Modos orixinarios: ocupación, adquisición do tesouro, accesión, especificación, confusio e commixtio, adquisición de froitos 3. Modos derivativos: mancipatio, in iure cessio, traditio, usucapio e praescriptio. 4. Defensa da propiedade. Acción reivindicatoria. Outros recursos procesuais. 6. O condominio (copropiedade). 5. A posesión. 6. As servidumes. 7. O usufructo. O dereito de uso e habitación. 8. Dereitos reais de garantía
-Obrigacións e contratos	1. A obligatio. Fontes das obrigacións: época clásica, sistematización postclásica. Clases de obrigacións. 2. Garantías das obrigacións. 3. Transmisión e extinción das obrigacións. 4. Os contratos: nocións xerais. Clases de contratos. 5. Contratos reais. 6. Contrato formais: Contratos verbais. Contratos literais. 6. Contratos *consensuales. 7. Delitos privados.
-Dereito de familia e sucesións	1. Concepto de familia. A situación xurídica da muller en Roma. 2. Dereito de sucesións: sucesión testamentaria e sucesión intestada.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	0	36
Resolución de problemas	15	15	30
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	83	84

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	En cada sesión maxistral expónse polo profesor unha lección do temario. Acláranse as cuestións máis problemáticas, co obxectivo de facilitar a aprendizaxe do alumno. Explícanse os aspectos máis importantes e relaciónanse coas demais leccións en que está dividida a materia.
Resolución de problemas	Exporase un caso práctico relacionado coa materia que é obxecto de explicación nas clases teóricas. O alumno resolverao por escrito, entregarao, e corrixiase e discutiríase en clase. Faranse tamén breves e puntuais probas orais, coa finalidade de comprobar a aplicación práctica que o alumno fai dos seus coñecementos teóricos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Cando se proceda á resolución dos casos prácticos cada alumno, ademais de expor o seu punto de vista respecto ao caso en cuestión, poderá expor cada unha das dúbidas que lle xurdan.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Semanalmente o alumno resolverá por escrito un caso práctico que se entregará ao profesor. Destes corrixiñanse aleatoriamente tres. No seu lugar, tamén se poden realizar breves probas orais, convenientemente anunciadas en canto ao contido e á data. Avaliarase a capacidade do alumno para aplicar os coñecementos teóricos adquiridos á resolución dun caso práctico concreto.	35	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba na que se avaliarán os coñecementos teóricos adquiridos polo alumno. Consistirá en tres preguntas longas que o alumno debe desenvolver por escrito no tempo dunha hora. E o alumno que non faga a avaliación continua, deberá, ademais, responder a un caso práctico.	65	

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno ten que alcanzar a nota mínima de 5 no exame final para que lle poida ser sumada a esta cualificación a da avaliación continua. As cualificacións da avaliación continua só se manterán nas dúas convocatorias do mesmo curso

académico. En cada convocatoria, tanto quen suspendan a materia como quen non sigan a avaliación continua, terán dereito a un exame final no que poden alcanzar o 100% da nota. O mesmo sucede co exame fin de carreira. As datas e horas das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as que se especifican no calendario aprobado pola Xunta de Facultade para o curso académico correspondente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

METRO, A., **Las fuentes del Derecho romano**, Trad. y com. M.J. Bravo Bosch, DYKINSON,

FERNÁNDEZ BARREIRO, A./PARICIO SERRANO, J.,, **FUNDAMENTOS DE DERECHO PRIVADO ROMANO**, últ. edición, MARCIAL PONS, 2018

FERNÁNDEZ DE BUJÁN, A., **Derecho Privado romano**, últ. edición, IUSTEL, 2017

FERNÁNDEZ BARREIRO, A./PARICIO SERRANO, J.,, **HISTORIA DEL DERECHO ROMANO Y SU RECEPCIÓN EN EUROPA**, últ. edición, MARCIAL PONS, 2017

Bibliografía Complementaria

FUENTESECA, MARGARITA, **LECTIONES**, últ. edición, 2020

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa/V08G081V01203

Dereito civil I. Obrigas e contratos/V08G081V01301

Dereito civil II. Dereitos reais/V08G081V01404

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Historia: Historia do dereito/V08G081V01205

Outros comentarios

As datas das diferentes convocatorias das probas de avaliación son as aprobadas no calendario correspondente pola Xunta de Facultade para o ano 2019/2020.

A profesora responsable da materia no Grao en Dereito é Margarita *Fuenteseca.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

A metodoloxía docente mantense: daranse clases teóricas e clases prácticas, coa diferenza de que poderán ser seguidas tamén no campus remoto.

As tutorías faranse no campus remoto polo profesor, no seu despacho virtual, e tamén por medio do correo electrónico.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas que se modifican

Modifícase a proba final, que deixa de ser escrita e presencial, e pasa a ser en liña e oral no Grao e no Dobre grao ADE-Dereito .

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Principios de economía				
Materia	Economía: Principios de economía			
Código	V08G081V01201			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Loveira Pazo, Rosa María			
Profesorado	Loveira Pazo, Rosa María			
Correo-e	rloveira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A economía é unha ciencia social cuxo obxecto de estudo é a sociedade. En particular, a toma de decisións dos individuos e como estes se interrelacionan. O obxectivo desta materia será transmitir aos estudantes a forma de pensar dun economista e como o estudo da economía permítenos coñecer mellor o mundo. O programa da materia ofrece unha visión *panorámica das grandes ideas que se repiten en Economía, como o custo de oportunidade, a toma de decisións en termos marxinais, o papel dos incentivos, a eficiencia das asignacións de mercado, e así até dez principios básicos que constitúen o fundamento da maior parte da análise económica. Os temas estrutúranse de tal modo que, sen deixar ao carón a teoría económica formal, ponse especial fincapé nas aplicacións e nas cuestións relacionadas coa política económica.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
C11	CE13 - Coñecer os principios de funcionamento que rexen nunha economía de mercado, comprender o comportamento dos distintos axentes económicos e coñecer os principais problemas económicos
C12	CE14 - Ser capaz de utilizar os principios e conceptos económicos como ferramenta para argumentar economicamente, identificar os problemas económicos e abordar a súa solución a través das políticas adecuadas a cada situación
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Coñecemento dos principios económicos, dos mecanismos de toma de decisión económica por parte dos distintos axentes e a súa interacción no mercado	A2	C11	
Capacidade de formula argumentacións simples, de relación de variables económicas baseadas na utilización de instrumentos gráficos	A2 A3 A4	C12	D1
Capacidade de afrontar problemas e propor solucións individual e conxuntamente	A2 A4	C12	D1 D3

Contidos

Tema	
PARTE I: INTRODUCCIÓN	Tema 1. Os principios básicos da economía. Tema 2. Pensar como un economista.

PARTE II: OFERTA E DEMANDA: Funcionamento e bienestar dos mercados competitivos

Tema 3. As forzas do mercado: a oferta e a demanda.

Tema 4. A elasticidade e as súas aplicacións.

Tema 5. Os consumidores, os produtores e a eficiencia do mercado.

Tema 6. Mercados e política económica: a intervención pública e os seus efectos sobre o equilibrio e o bienestar.

PARTE III: FALLOS DE MERCADO

Tema 7. Externalidades e Bens Públicos

PARTE IV: A conduta do consumidor e da empresa. A organización da industria.

Tema 8. A conduta da empresa: produción e custos.

Tema 9. Maximización de beneficios e oferta competitiva.

Tema 10. Monopolio. Oligopolio.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	15	25	40
Lección maxistral	36	72	108
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Actividade en a que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados con a materia. O alumno debe desenvolver as solucións correctas e interpretar os resultados. Serán un complemento de a clase magistral. Realizaranse baixo as directrices e supervisión de o profesor. O seu desenvolvemento estará vinculado con actividades autónomas de o estudante
Lección maxistral	Exposición por parte de o profesor de os contidos de a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices de o traballo a desenvolver por o estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	As tutorías individuais terán lugar no despacho do profesor da materia. O alumno disporá de 6 horas semanais, previamente fixadas polo profesor, nas que poderá facer consultas relacionadas coa materia. O horario das tutorías farase público ao comezo do curso académico. Estas tutorías tamén poderán realizarse por medios telemáticos (correo, FAITIC, aulas virtuais, etc.) con cita previa.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Actividades relacionadas coas prácticas. Poderán consistir en entregas de exercicios, exposición de exercicios na lousa, controis periódicos, etc.	30	A2 C11 D1 A3 C12 D3 A4
Exame de preguntas obxectivas	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas curtas e directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	70	A2 C11 D1 A3 C12 D3 A4

Outros comentarios sobre a Avaliación

A forma xeral de avaliación será a especificada anteriormente. Aqueles alumnos que non desexen acollerse á avaliación continua deberán comunicarllo expresamente ao profesor, por correo electrónico, con data límite o Xoves, 19 de febreiro de 2021. Para estes alumnos, será posible a avaliación do 100% da materia a través dun exame final escrito. Este exame será de contido, profundidade e nivel de esixencia distinto ao correspondente á modalidade de avaliación continua. Para aqueles alumnos que non realicen esta comunicación expresa en tempo, entenderase que se acollen ao sistema de avaliación continua. A nota da avaliación continua mantense para a convocatoria de xullo, pero non para o curso seguinte.

Na convocatoria de fin de carreira a avaliación farase unicamente en función do exame. As datas e horas das probas finais correspondentes ás convocatorias de maio e xullo serán as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado

pola Xunta de Facultade para o curso 2020-2021.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BÁSICA: Mankiw, N.G., **Principios de Economía**, 7ª Edición, Cengage Learning Editores, 2017

Bibliografía Complementaria

COMPLEMENTARIA: Bernanke, B. S. y Frank, R. H., **Principios de Economía**, 3ª Edición, Mc Graw Hill, 2007

COMPLEMENTARIA: Goolbee, A., Levitt, S. y C. Syverson, **Microeconomía**, Editorial Reverté, 2015

COMPLEMENTARIA: Krugman P., Wells R. y Olney, M. L., **Fundamentos de Economía**, 3ª Edición, Editorial Reverté, 2015

COMPLEMENTARIA: Samuelson, P.A. y Nordhaus W.D., **Economía**, 19ª Edición, Mc Graw Hill, 2010

COMPLEMENTARIA: Acemoglu, D., Laibson, D. y J.A. List, **Economics**, 1ª Edición, Pearson, 2016

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

LECCIÓN MAXISTRAL + RESOLUCIÓN EXERCICIOS

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)

FAITIC, CAMPUS REMOTO, CORREO ELECTRÓNICO

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

NINGÚN

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Información adicional

As probas programadas que non poidan realizarse presencialmente realizaranse virtualmente manténdose os mesmos pesos ou ponderacións.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Empresa: Fundamentos de contabilidade e finanzas**

Materia	Empresa: Fundamentos de contabilidade e finanzas			
Código	V08G081V01202			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Sáez Ocejo, José Luis			
Profesorado	Pérez Vas, Raísa Sáez Ocejo, José Luis Vila Biglieri, Jorge Eduardo			
Correo-e	jocejo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Rexistro de transaccións económicas da empresa para a elaboración dos estados financeiros para coñecer a súa situación financeira.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C47	CE55 - Comprender os Estados Financeiros obrigatorios das empresas
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Alcanzar un coñecemento básico de as ferramentas de rexistro contable. Alcanzar unha comprensión de a lexislación contable e de a información financeira publicada por as empresas	A1	B2	C47	D1
	A2	B4		
	A3			
	A4			
	A5			

Contidos

Tema	
1. Conceptos introductorios de contabilidade	1.1. A información contable e as normas contables. 1.2. Marco legal de aplicación 1.3. O rexistro e metodoloxía contable 1.4. O ciclo contable 1.5. Principais operacións contables 1.6. Introducción a o plan xeral contable 1.7. Introducción a as contas anuais 1.8. Outras cuestións

2. Análise introdutoria de normas de valoración e elaboración de os principais compoñentes de as contas anuais	2.1. Balance 2.2. Contas de perdas e ganancias 2.3. Memoria 2.4. Estado de cambios de patrimonio neto e estado de fluxos de tesorería 2.5 Outros estados contables 2.6 Relación entre distintos estados contables 2.6 Outras cuestións
3. Outros aspectos relacionados con a contabilidade	3.1. Depósito e publicidade de contas anuais 3.2. Auditoría 3.3. Informe de xestión 3.4. Contabilidade creativa 3.5. Obrigacións mercantís e fiscais relacionadas con a contabilidade 3.6. Outras cuestións
4. Fundamentos de análise económica e financeiro	4.1. Análise patrimonial 4.2. Desequilibrios patrimoniais 4.3. Análise económica e financeiro 4.4. Introducción a os ratios máis habituais
5. Fundamentos de finanzas e a súa relacións contables	5.1. Interese simple e composto 5.2. Valor actual e en uso 5.3. Custo amortizado e Tipo de interese efectivo 5.4. Outras cuestións constantes

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	15	30	45
Lección maxistral	36	63	99
Práctica de laboratorio	6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	O estudante realiza exercicios baixo as directrices de o profesor, individual ou colectivamente baixo as directrices ou supervisión de o profesor. a súa realización está vinculada con actividades realizadas por o alumno/a autónomamente.
Lección maxistral	Clases teóricas e prácticas impartidas por o profesor

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	O estudante realiza exercicios baixo as directrices de o profesor, individual ou colectivamente baixo as directrices ou supervisión de o profesor. a súa realización está vinculada con actividades realizadas por o alumno/a autónomamente.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas	O estudante realiza exercicios baixo as directrices de o profesor, individual ou colectivamente baixo as directrices ou supervisión de o profesor. a súa realización está vinculada con actividades realizadas por o alumno/a autónomamente.	15	A1 A2 A5	C47	D1	
Práctica de laboratorio	Realización de dúas probas sobre os contidos teórico-prácticos de a materia en base a a realización de un exercicio escrito para desenvolver preguntas teóricas e problemas.	85	A3 A4	B4	C47	D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

MODALIDADE A: Aqueles alumnos que sigan o proceso de avaliación continua, deberán presentarse obrigatoriamente a dúas probas sobre os contidos teórico-prácticos de a materia, obtendo para poder superar a mesma unha cualificación mínima de 5 en ambas. Si superan ambas probas estarán eximidos de a realización de unha proba final segundo o previsto en o calendario oficial. A cualificación final obterase de o proceso de avaliación anteriormente descrito en a presente guía. Para iso ha de xustificar un 100% de a resolución de problemas de forma autónoma. Os alumnos que non se presenten, porque teñan obrigación a a proba final, cualificaráselles como "Non presentado". Aqueles alumnos que non sigan a avaliación continua, aplicaráselles a MODALIDADE B.

MODALIDADE B: Aqueles alumnos que renuncien a o proceso de avaliación continua deberán facelo constar explicitamente antes de a 3ª semana de docencia. Os alumnos que non sigan o proceso de avaliación continua, terán dereito a examinarse de a materia en un exame final en as datas establecidas por o centro, con unha puntuación de 0 a 10 puntos, debendo obter unha cualificación mínima de 5. Os alumnos que concorran a a segunda convocatoria ou outras extraordinarias (xullo ou outras datas) deberán realizar o exame oficial final de a materia en a convocatoria extraordinaria establecida por o centro, con unha puntuación de 0 a 10 puntos, debendo obter unha cualificación mínima de 5. Si seguiron durante o curso o proceso de avaliación continua, a cualificación final obterase de o proceso de avaliación anteriormente descrito en a presente guía (MODALIDADE A). Aqueles estudantes que non seguiron o proceso de avaliación continua, igualmente realizarán a proba debendo obter unha cualificación mínima de 5, en unha escala de puntuación de 0 a 10 (MODALIDADE B).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

José Luis Sáez Ocejo, **Fundamentos de contabilidad financiera**, 1ª, Andavira,
ICAC, **Plan General de Contabilidad y de PYMES: Reales Decretos 1514/2007 y 1515/2007, de 16 De Noviembre y R.D. 1159/2010**, 14ª, Pirámide,

Bibliografía Complementaria

Crespo Domínguez, M.A., **Información financiera y análisis de estados financieros.**, 3ª, Torculo,
Archel Domench, P. y otros, **Estados contables. Elaboración, análisis e interpretación**, 6ª, Pirámide,
Sáez Ocejo, J.L., **Antología del disparate contable (con solucionario)**, 1ª, Andavira,
VV.AA., **Memento Experto Contabilidad para Abogados - Edición Especial -**, 2ª, Francis Lefebvre,
Guerra Martínez, A., **Contabilidad para juristas**, 1ª, Tirant lo Blanch,
Bustos Contell, E., **Matemáticas Financieras en el nuevo PGC**, 2ª, Pirámide,
M. Mercedes Ruiz de Palacios Villaverde, **GPS contabilidad financiera y costes**, 5ª, Tirant Lo Blanch,
Pascual Pedreño, E., **Práctica contable y fiscal para juristas**, 1ª, Aranzadi,
Angel Alonso Pérez y Raquel Pousa Soto, **Manual de contabilidad práctica para juristas**, 1ª, Wolters Kluwer,
López Díaz, A. y Pedro Lorca, **Contabilidad para juristas**, 2ª, Editorial Universitas,

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

#Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determineno atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen (todas)

* Metodoloxías docentes que se modifican (ningunha)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (correo electrónico, foros a través da plataforma virtual da Universidade de vigo, titoría telefónica)

* Modificacións (se proceden) dos contidos para impartir (ningunha)

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe (ningunha)

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas: Mantense o mesmo peso proposto

* Probas pendentes que se manteñen: Mantense o mesmo proceso

* Probas que se modifican (ningunha)

* Novas probas (ningunha)

* Información adicional (a única diferenza será o tipo de exame que no canto de presencial realizárase de forma virtual a

través da plataforma prevista pola Universidade de Vigo)

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa				
Materia	Dereito: Introdución ao dereito civil e dereito da persoa			
Código	V08G081V01203			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Estévez Abeleira, Teresa Dolores			
Profesorado	Estévez Abeleira, Teresa Dolores			
Correo-e	estevez.abeleira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia impartida no segundo cuadrimestre do 1º curso do Grao de Dereito na Facultade CCXX e do Traballo. Trátase dunha materia de formación básica que achega ao alumno ao concepto de Dereito civil, a persoa física e a persoa xurídica, as cousas e o patrimonio así como aos dereitos subxectivos. Permite coñecer institucións xurídicas esenciais no Dereito civil.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C40	CE48 - Ser capaz de identificar problemas xurídicos de Dereito civil, abordando a súa solución mediante a procura, interpretación e aplicación da normativa civil aplicable ao suposto concreto
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Trátase de que o/a alumno/a coñeza institucións xurídicas esenciais no Dereito civil, partindo do concepto do Dereito para, a continuación, centrarse no Dereito civil como Dereito privado xeral, a persoa física e xurídica, as cousas, o patrimonio, os dereitos subxetivos así como o negocio xurídico	A2	B1	C40	D1
	A3	B4		D3
	A4			D4
	A5			D5

Contidos

Tema	
Tema I: O Dereito civil.	O Dereito e as súas clasificacións. Concepto de Dereito civil. O Código civil: sistemática, estrutura e contido. O Título Preliminar do Código civil: especial consideración da interpretación das normas. A lexislación civil especial. Formación histórica do Dereito civil.
Tema II: A codificación e os Dereitos civís territoriais	A codificación e a progresiva descodificación. Os Dereitos civís territoriais e o Código civil. O Dereito civil de Galicia. Lexislación civil especial de Galicia.

Tema III: A persoa, en xeral.	Dereito civil e Dereito da persoa. Concepto e clases de persoa. Capacidade xurídica e capacidade de obrar. Os Dereitos da personalidade: consideracións xerais. En particular: O Dereito á vida e á integridade física. O Dereito á honra, á intimidade e á propia imaxe.
Tema IV: A persoa física.	Comezo da personalidade: o nacemento. A protección xurídica do nasciturus. Fin da personalidade: a morte. A maioría de idade. A menor idade: capacidade de obrar e responsabilidade. A emancipación.
Tema V: A incapacitación.	Significado da incapacitación. Concepto e caracteres. Causas de incapacitación. Requisitos e procedemento de incapacitación. A incapacitación de menores. Efectos da declaración xudicial de incapacidade. Internamento do presunto incapaz. A prodigalidade: procedemento e efectos.
Tema VI: A nacionalidade e a veciñanza civil.	A nacionalidade: concepto. Adquisición da nacionalidade española: adquisición orixinaria (atribución e dereito de opción) e non orixinaria (dereito de opción, carta de natureza, residencia). A consolidación da nacionalidade española. Perda da nacionalidade española. Recuperación da nacionalidade española. Dobre nacionalidade. Proba da nacionalidade española. A veciñanza civil: concepto e réxime xurídico (adquisición, perda e proba).
Tema VII: O domicilio.	Concepto e significado. Clases de domicilio. Pluralidade de domicilios e falta de domicilio. A ausencia: concepto e relevancia xurídica. A defensa do desaparecido. A ausencia non declarada no Dereito civil galego. A ausencia legal: requisitos, efectos e terminación. A declaración de falecemento: requisitos, efectos e cesación.
Tema VIII: O Rexistro Civil.	O Rexistro civil: concepto, significado e lexislación. Características xerais. Feitos inscribibles. Principios do Rexistro civil. Estrutura do Rexistro civil. Títulos que acceden ao Rexistro civil, control de legalidade. Asentos do Rexistro civil. Publicidade do Rexistro civil.
Tema IX: A persoa xurídica.	Concepto, función e significado. Abuso da persoa xurídica e levantamento do veo. Clases de persoas xurídicas. Constitución, adquisición e extinción da personalidade. Capacidade da persoa xurídica. Representación, domicilio e nacionalidade. Extinción da persoa xurídica. A asociación: concepto e regulación. Órganos. A fundación: concepto e regulación. Constitución da fundación. Órganos. Extinción e liquidación.
Tema X: As cousas.	Concepto e requisitos. Clasificación. Bens de dominio público e de propiedade privada. O patrimonio.
Tema XI: O dereito subxectivo.	Dereito subxectivo e relación xurídica: concepto. O Dereito subxectivo: clasificación. Exercicio dos dereitos subxectivos. Límites dos dereitos subxectivos: clasificación. A boa fe. O abuso do dereito. A doutrina dos propios actos. Límites temporais: a prescrición e a caducidade.
Tema XII: Feitos, actos e negocios xurídicos. A representación.	O feito xurídico e o acto xurídico. O negocio xurídico: concepto e clases. Elementos esenciais do negocio xurídico: obxecto, causa, forma e declaración de vontade. Elementos accidentais do negocio: condición, termo e modo. Os vicios da vontade. Ineficacia do negocio xurídico. A representación: concepto e clases. Apoderamento e ratificación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	16	16	32
Estudo previo	0	15	15
Lección maxistral	33	21	54
Estudo de casos	1	10	11
Traballo	1	3	4
Exame de preguntas obxectivas	1	33	34

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Estudo previo	Busca, lectura e traballo de documentación, previo ás clases ou prácticas de laboratorio, que realiza o alumnado de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que deberá desenvolver o estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para o asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Atención a preguntas e dúbidas formuladas polo alumno nas tutorías da materia.
Estudo de casos	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para o asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Atención a preguntas e dúbidas formuladas polo alumno nas tutorías da materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Estudo de casos	Esta proba inclúe a realización de casos prácticos: Evaluación dos casos prácticos planteados na aula, que se realizarán de forma individual ou en grupo, segundo a proposta do/a profesor/a.	40	A2	B1 B4	C40	D1 D3 D4 D5
Traballo	Esta proba inclúe a realización dun traballo en grupo, que será exposto polo alumnado na aula, así como a realización de resúmenes e/o cronogramas.	20	A2 A3 A4 A5	B1		D1 D3 D4 D5
Exame de preguntas obxectivas	Proba que avalúa o coñecemento que inclúe preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos/as seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades	40	A2 A4	B1 B4	C40	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Enténdese, como regra xeral, que os/as alumnos/as optan polo sistema de avaliación continua. O/a alumno/a que opte polo **sistema de avaliación continua**, para poder compensar a parte teórica e práctica da materia deberá obter como mínimo, no examen de preguntas obxectivas un 4 sobre 10 e na parte práctica da asignatura -integrada polos casos prácticos, traballo/s e/o exposicións orais, ademais de resúmenes e cronogramas- un 3 sobre 10. O examen de preguntas obxectivas ten un valor do 40% da calificación; o estudo dos casos prácticos un 40 %; e os traballos realizados e expostos en grupo, ademais dos cronogramas e resúmenes teñen un valor do 20% da calificación da materia.

O/A alumno/a que **non se acolla ao sistema de avaliación continua** por deixala, por non poder asistir ou por calquera outro motivo, deberá facer unha proba final integrada por un examen de preguntas obxectivas en relación cos contidos da materia, en número superior ás formuladas aos/as alumnos/as que opten polo sistema de avaliación continua, cun valor do 50% da calificación e, ademais, un/uns caso/casos prácticos e/o comentario/s de institución xurídica ou sentenza cun valor do 50% da calificación. O/A alumno/a, para poder compensar a parte teórica e a parte práctica do examen final deberá obter, como mínimo, un 4 sobre 10 na parte teórica do examen e un 3 sobre 10 no/s caso/casos e/ou comentario/s de institución xurídica ou sentenza.

No mesmo curso se guardarán as **notas da avaliación continua** do segundo período para xuño/xullo.

Convocatoria Fin de carreira: Os/as alumnos/as deberán facer unha proba final integrada por un examen de preguntas obxectivas en relación cos contidos da materia, en número superior ás formuladas aos/as alumnos/as que opten polo sistema de avaliación continua, cun valor do 50% da calificación e, ademais, un/uns caso/casos prácticos e/ou comentario/s de institución xurídica ou sentenza cun valor do 50% da calificación. O/a alumno/a, para poder compensar a parte teórica e a parte práctica do examen final deberá obter, como mínimo, un 4 sobre 10 na parte teórica do examen e un 3 sobre 10 no/s caso/casos e/ou comentario/s de institución xurídica ou sentenza.

Alumnos/as con necesidades especiais: Se realizará a adaptación curricular de acordo con o suxerido polo coordinador de discapacidade según os protocolos da Universidade.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2020/2021.

A **reseña bibliográfica** que se inclúe nesta guía docente ten por obxecto facilitar aos/ás alumnos/as unha lista aberta de posibles manuais sobre os contidos da materia, cun carácter meramente informativo, aos que poidan acudir para completar as explicacións que proporcione o/aa profesor/a na aula.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

LASARTE, C., **Principios de Derecho civil, Tomo I**, última edición,

O`CALLAGHAN, X., **Compendio de Derecho Civil, tomo I**, última edición,

DÍEZ-PICAZO, L./GULLÓN, A., **Sistema de Derecho civil, volumen I**, última edición,

ALBALADEJO, M., **Derecho civil, tomo I**, última edición,

Código civil, última edición,

Bibliografía Complementaria

Ley 2/2006, de 14 de junio, de Derecho civil de Galicia, última edición,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito civil I. Obrigas e contratos/V08G081V01301

Dereito civil II. Dereitos reais/V08G081V01404

Dereito civil III. Familia e sucesións/V08G081V01501

Outros comentarios

O alumnado deberá dispor, a partir da segunda semana de docencia da materia, dun Código civil e da Lei 2/2006, de 14 de xuño, de Dereito civil de Galicia.

Esta materia será impartida no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito no 1º cuatrimestre do 2º curso pola profesora Teresa Estévez Abeleira.

Plan de Continxencias

Descrición

Mantéñense as metodoloxías, contidos, avaliación e tutorías, coa excepción de que estas se desenvolverán total ou parcialmente mediante as ferramentas telemáticas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico, plataforma Faitic).

Si fose o caso, podería establecerse un plan de contingencia que derivase nunha modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado asistiría ás aulas de forma presencial e outra parte seguiría as clases dun modo síncrono (preferentemente) ou asíncrono.

Si fose o caso, poderíase establecer incluso unha forma totalmente non presencial.

Nestes supostos manteranse igual as metodoloxías, a atención personalizada e os sistemas de avaliación como se indica para a modalidade presencial, adaptando, no seu caso, os grupos do alumnado e as quendas para cumprir coa normativa sanitaria que se estableza no seu momento.

Facilitaríanse, á súa vez, recursos online para a preparación e realización de materiais a través da plataforma Faitic.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito: Dereito constitucional II				
Materia	Dereito: Dereito constitucional II			
Código	V08G081V01204			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	García Gestoso, María Noemí			
Profesorado	García Gestoso, María Noemí			
Correo-e	ngestoso@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O alumnado deberá alcanzar unha visión comprensiva do conxunto dos dereitos fundamentais e as liberdades recoñecidos na Constitución española, dos procedementos que os garanten e dos medios institucionais e xurídicos para o seu salvagarda así como para a defensa da Constitución en xeral.			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C32	CE40 - Coñecer os Dereitos fundamentais recoñecidos na Constitución española así como os sistemas de garantías deses dereitos e as normas aplicables
C33	CE41 - Saber interpretar e aplicar as normas que regulan os dereitos fundamentais así como as súas garantías
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe				
Resultados previstos na materia		Resultados de Formación e Aprendizaxe		
O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos dereitos fundamentais e as liberdades recoñecidas na constitución española, dos procedementos que os garantizan, así como dos medios institucionais e xurídicos para a súa salvagarda	A2	B1	C32	D1
	A3	B2	C33	D4
	A5	B3		D5
		B4		

Contidos	
Tema	
Dereitos fundamentais. Orixe e evolución.	Os dereitos e liberdades fundamentais Orixe dos dereitos fundamentais Significado e evolución. Dereitos fundamentais e Estado Constitucional

O sistema de dereitos fundamentais na Constitución española de 1978	Regulación na Constitución Significado e valor Artigo 10 CE Concepto Tipoloxía Contido Límites Interpretación Garantía
O significado do Capítulo 1º do Título I da CE de 1978	Capítulo 1º do Título I da CE Presupostos previos exercicio pleno de dereitos Minoría de idade Espaníais e estranxeiros Asilo e extradición
Os dereitos da Sección 1ª do Capítulo 2º do Título I da CE de 1978	Igualdade Dereitos da Sección 1ª do Capítulo 2º do Título I: Importancia Carácter Os distintos dereitos As súas garantías
Os dereitos da Sección 2ª do Capítulo 2º do Título I da CE de 1978	Importancia Carácter Os distintos dereitos As súas garantías
Os principios reitores da política social e económica.	Natureza e significado Tipoloxía Alcance
As garantías das liberdades e dos dereitos fundamentais.	Sistema de garantías Niveles de protección Garantías obxectivas Garantías subxectivas
Xustiza constitucional: Caracteres e significados xerais da xustiza constitucional	Caracteres e significado xeral do control da constitucionalidade
Xurisprudencia constitucional e interpretación da Constitución	Tribunal constitucional e interpretación da Constitución Especial referencia á interpretación constitucional dos Dereitos Fundamentais
Suspensión dos dereitos fundamentais.	Suspensión individual e suspensión xeral. O Estado de excepción. Consideración constitucional e xurídica.
O Tribunal Constitucional (I): composición, competencias e procedementos.	Composición Tribunal Constitucional Competencias Enumeración de procedementos
Tribunal Constitucional(II): Dereitos fundamentais, poderes do Estado e organización territorial	O tribunal Constitucional e a protección dos dereitos fundamentais. Especial referencia recurso de amparo. O Tribunal Constitucional e a división de poderes O Tribunal Constitucional e a organización territorial do Estado Outros aspectos e funcións do Tribunal constitucional
Reforma Constitucional	A reforma na Constitución de 1978 Funciones Procedementos Reforma e dereitos fundamentais
Constitución, Dereito Constitucional e unidade económica. Unión Europea e Dereito Internacional.	Constitución Dereito Constitucional DDFF e Convenios Internacionais Dereitos Humanos O CEDH e o TEDH O TJUE e a CDFUE Outros organismos internacionais protectores dereitos humanos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	10	20	30
Traballo tutelado	5	10	15
Lección maxistral	36	63	99
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Autoavaliación	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Estudo de casos	Lectura e análise de documentos xurídicos ou un feito, problema ou casos prácticos reais coa finalidade de que o alumno complete coñecementos, reflexións sobre o particular e interprete e xere as hipóteses que considere oportunas. O estudante desenvolverá exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante. Poderanse incluír probas obxectivas de preguntas cortas o tipo test para comprobar estes obxectivos e que os estudantes sepan autoevaluarse, e tamén exposicións e debates por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... xa sexa de maneira individual ou en grupo.
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc.
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos referentes á materia obxecto de estudo

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados de tutorías de despacho).
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Estudo de casos	Avaliarase a resolución de casos relacionados coa materia e as prácticas. Avaliaranse os diversos exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante. Utilizaranse para medir o grao de coñecemento das materias.	10	A2 A3	B3 C32 C33	D4 D5	
Traballo tutelado	Avaliarase o nivel de visión e comprensión dos dereitos fundamentais e das liberdades recoñecidas na Constitución española, e dos procedimentos que os garantizan, reflectido nos traballos	10	A2 A3 A5	B3 B4 C32 C33	D1 D4 D5	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Avaliación do resultado final de aprendizaxe mediante o desenvolvemento de pregunta/s sobre os contidos da materia.	70	A5	B1 B2 B3 C32 C33	D1 D4 D5	
Autoavaliación	Avaliación do resultado de aprendizaxe mediante o desenvolvemento de probas obxectivas, cortas o tipo test, sobre os contidos da materia autocorrexidas o por os seus compañeiros coa finalidade de ser capaces de desenvolver criterios para a súa avaliación.	10	A2 A5	B1 B3 C32 C33	D1	

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2020-2021.

Sempre será condición imprescindible para contabilizar a avaliación continua obter un mínimo de 5 sobre 10 na proba de desenvolvemento de resposta/s longa/s.

PRIMEIRA CONVOCATORIA: A avaliación continua supón un 30 % sobre o total da cualificación final e o exame suporá o 70 % restante. O exame consistirá nunha proba de desenvolvemento de pregunta/s sobre o contido da materia.

Aqueles alumnos que, por circunstancias excepcionais persoais ou profesionais, non poidan participar de maneira presencial nalguna/s da/s sesión/s é práctica/s no desenvolvemento do curso poderán, a xuízo do profesor, presentar un traballo acorde á/s práctica/s correspondente/s.

Aqueles alumnos que non sigan durante o curso o sistema de avaliación continua ou que non o superaron terán dereito a un exame final que implicará o desenvolvemento por escrito de pregunta/s longa/s do programa que suporá o 70% da nota (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10), e a realización dun suposto práctico que suporá o 30% da cualificación restante.

NA SEGUNDA CONVOCATORIA:

a) A os alumnos que, superando a avaliación continua non alcanzasen un cinco no exame de preguntas de desenvolvemento na primeira convocatoria, conservaráselles a nota da avaliación continua e realizaráselles un exame similar ao da primeira convocatoria.

b) Os alumnos que non sigan no desenvolvemento do curso a avaliación continua ou que non a superaron, terán dereito a un exame final que constará de dous partes: unha teórica de pregunta/s de desenvolvemento sobre o contido do programa que suporá o 70 % da nota (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10) así como a realización dun suposto práctico que suporá o 30% da cualificación restante.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA: A avaliación farase mediante un exame final que constará de dous partes: unha teórica, de pregunta/s de desenvolvemento sobre o contido do programa que suporá o 70 % da nota (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10), e por outra banda a realización dun suposto práctico que suporá o 30% da cualificación restante.

NOTA: No caso de superar a avaliación continua pero non aprobar a materia, conservarase para o seguinte curso académico a nota da avaliación continua obtida no ano anterior se se comunica ao profesor o seu desexo de conservarlala.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

López Guerra, L.; Espín, E., y otros, **Derecho Constitucional (2 vols)**, 11ª, Tirant lo Blanch, 2018

Díez-Picazo Giménez, L. Mª., **Sistema de Derechos fundamentales**, 4ª, Civitas/Thomson Reuters, 2013

Agudo Zamora, M., y otros, **Manual de Derecho Constitucional**, 9ª, Tecnos, 2018

Rodríguez- Zapata, J., **Teoría y Práctica del Derecho Constitucional**, 4ª, Tecnos, 2018

Base de datos Tirant on line, **Tirant on Line**,

Bibliografía Complementaria

Castellá Andreu, J. Mª, **Derecho Constitucional Básico**, 4ª, Huygens, 2018

De Vega, P., **La reforma constitucional y la problemática del poder constituyente**, 1ª, Tecnos, 2000

Pérez Tremps, Pablo, **Las reformas constitucionales hechas y no hechas**, 1ª edición, Tirant lo Blanch, 2018

Ruipérez Alamillo, Javier, **En torno a la reforma constitucional y la fuerza normativa de la Constitución**, 1ª edición, Tirant lo Blanch, 2018

Bergareche Gros, A. (Dir.), **Almudena Bergareche Gros (dir.), Reconstruyendo el Derecho: Materiales para la igualdad**, Editorial Universidade de Vigo, 2017., 1ª, Servicio editorial de la Universidad de Vigo, 2017

Villanueva Turnes, A. (Coord.), **Derechos Fundamentales: Aspectos básicos y actuales**, 1ª. edición, Andavira, 2017

Ferrer Mac Gregor, Eduardo; Herrera García, Alfonso (Coords), **El diálogo entre el Tribunal de Derechos Humanos, los Tribunales Constitucionales y otros órganos jurisdiccionales en el espacio convencional europeo**, 1ª edición, Tirant lo Blanch, 2013

García Roca, Javier; Santolaya Machetti, Pablo (Coords.), **La Europa de los Derechos El Convenio Europeo de Derechos Humanos**, 3ª edición, Centro de Estudios Políticos y Constitucionales, 2014

García Roca, Javier; Carmona Cuenca, Encarna (Editores), **¿Hacia una globalización de los derechos? El impacto de las sentencias del Tribunal Europeo y de la Corte Interamericana**, 1ª edición, Instituto de Derecho Parlamentario Thomson Reuters, 2017

Revista española de Derecho Constitucional, **Revista española de Derecho Constitucional**, CEPC,

Teoría y Realidad Constitucional, **Teoría y Realidad Constitucional**, UNED,

Portero Molina, J.A., **Constitución y jurisprudencia constitucional**, Tirant lo Blanch,

Base de datos Aranzadi-derecho, **Aranzadi**,

Código de derechos fundamentales, **Civitas**, 2015, Civitas, 2015

Código, **Leyes políticas del Estado**, última, Civitas,

www.congreso.es, **www.congreso.es**,

www.tribunalconstitucional.es, **www.tribunalconstitucional.es**,

www.senado.es, **www.senado.es**,

www.boe.es, **www.boe.es**,

www.cepc.es, **www.cepc.es**,

Tribunal europeo de derechos humanos,

www.derechoshumanos.net/tribunales/TribunalEuropeoDerechosHumanos-TEDH.htm,

Tribunal de Justicia de la Unión Europea, **https://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/es/**,

Pérez Tremps, P.; Saiz Arnaiz, A., **Comentario a la Constitución Española libro-homenaje a Luis López Guerra. 40 aniversario 1978-2018**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2018

Rodríguez-Piñero y Bravo-Ferrer y Casas Baamonde., Mª Emiia, **COMENTARIOS A LA CONSTITUCIÓN ESPAÑOLA XL Aniversario de la Constitución española**, 2018, 1ª, coedición de la ABOE con la Fundación Wolters Klu, 2018

Bilbao Ubillos, J.mª.; Rey, Fernando; Vidal, J., **Lecciones de Derecho Constitucional II**, 2018, 2ª, Aranzadi, 2018

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Dereito da Unión Europea/V08G081V01304

Constitución económica/V08G081V01946

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional I/V08G081V01103

Outros comentarios

Esta materia no PCEO en Administración e Dirección de empresas - Grado en Dereito se imparte no primeiro cuatrimestre do segundo Curso e a Profesora responsable e coordinadora da materia é María José Gregores Villaverde (mjgv@uvigo.es)

Plan de Continxencias

Descrición

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Lección maxistral

□ Exposición por parte do docente dos contidos referentes á materia obxecto de estudo.

Estudo de casos

□ Lectura e análise de documentos xurídicos ou un feito, problema ou casos prácticos reais coa finalidade de que o alumno complete coñecementos, reflexións sobre o particular e interprete e xere as hipóteses que considere oportunas. O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixa as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante. Poderanse incluír probas tipo test para comprobar estes obxectivos.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Tanto as leccións maxistrais como os Estudos de caso adaptaranse a situación de non presencialidade utilizando as ferramentas de teledocencia proporcionadas pola UVigo.

Para elo porán utilizarse as aulas virtuais proporcionadas pola UVigo e as ferramentas de intercambio existentes en FAITIC.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)

A través do campus remoto no despacho virtual asignado o profesor, nos horarios previstos, e proporcionado a clave de acceso os alumnos. Excepcionalmente a través do correo electrónico u outro método, videoconferencias, etc.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

Á parte dos temas, resumos e documentos complementarios dos mesmos que se subirán a FAITIC e os títulos facilitados na guía docente, comunicaranse outros recursos axeitados que proporcione a Universidade de Vigo como o acceso a distintas publicacións que a Universidade proporcione e as que se poda acceder de xeito sen coste cuxas instrucións para o seu acceso facilitaríanse no seu momento a través de FAITIC.

Reforzaranse a información sobre enlaces para o aprendizaxe e outros documentos.

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Sen modificacións.

* Probas pendentes que se manteñen

As probas serán as mesmas pero variaranse os porcentaxes.

Exame teórico: Cambio no porcentaxe: peso de 60 % sobre a nota final.

Cambio da modalidade: test sobre o contido do programa.

Nota mínima exame teórico: 4 sobre 10 para sumar a nota de avaliación continua

Avaliación continua: Cambio no percentaxe: peso de 40 % sobre a nota final modalidade das probas sen modificacións salvo circunstancias excepcionais.

As probas de avaliación continua no modificaranse agás na ponderación da nota do total das feitas antes da modalidade da avaliación continua para a súa adaptación os novos percentaxes a partir do momento de cambio.

Si unha parte da avaliación continua fíxose presencial e outra parte virtual, a percentaxe do 40 % ponderaríase en función da nota das presenciales e das non presenciales.

* Probas que se modifican

Primeira convocatoria:

O exame teórico consistirá nunha proba de preguntas sobre o contido da materia tipo test, realizada a través das plataformas que a Universidade de Vigo habilite ao efecto.

Segunda convocatoria:

De producirse no mesma situación que a primeira convocatoria aplicaranse as mesmas modalidades de probas e percentaxes e mínimo exixido na primeira convocatoria tanto para o exame teórico como para a avaliación continua cúa nota conservárase.

No caso de cambio de circunstancias, que permitan a súa realización presencial o exame realizarase conforme o previsto a todos os efectos na guía docente normal, agás no caso de haberse feito parte da docencia e avaliación continua virtualmente., Neste suposto bastará obter no exame teórico un mínimo de 4 puntos sobre 10 para sumar a nota da avaliación continua e así obter a nota final.

3. Alumnado que non se acolleu ou que non superou a avaliación continua

Primeira e segunda convocatoria:

Quen non sigan durante o curso o sistema de avaliación continua, ou que non o superaron, terán dereito a un exame final, igual e coas mesmas normas co feito polo os seus compañeiros, xa sexa na primeira o segunda convocatoria.

Convocatoria fin de carreira:

A avaliación consistirá nunha proba de preguntas sobre o contido da materia tipo test, realizada a través das plataformas que a Universidade de Vigo habilite ao efecto (60 % da nota final) e dun desenvolvemento dun caso práctico (40% da nota final). Bastará obter no exame teórico un mínimo de 4 puntos sobre 10 para sumar a nota da avaliación continua a nota final

* Novas probas

No caso en que non poda realizarse algunha das probas previstas na guía docente ou en casos excepcionais, poderase substituír por outro tipo de proba que determine o profesor.

* Información adicional

Quen teñan problemas para conectarse virtualmente a través das plataformas virtuais que estableza a Universidade de Vigo deberán comunicalo ao profesorado canto antes, remitindo un correo electrónico con todos os seus datos para cursalo ao servizo correspondente da Universidade para que lle dean unha solución.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Historia: Historia do dereito				
Materia	Historia: Historia do dereito			
Código	V08G081V01205			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Martínez Táboas, María Teresa			
Profesorado	Martínez Táboas, María Teresa			
Correo-e	teresam@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia, de formación básica, permitirá ao alumno entender a evolución do noso ordenamento xurídico, así como obter unha mellor comprensión da realidade xurídica actual. Esta materia ten como obxectivo o estudo da evolución do Dereito español a través das distintas etapas histórico-xurídicas, dende o Dereito prerromano ata o Constitucionalismo e a Codificación.			

Competencias	
Código	
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
C24	CE30 - Coñecer a historia do Dereito español no seu conxunto, a través das distintas etapas históricas, especialmente as Fontes e as institucións político-administrativas de cada época e comprender a evolución do noso Dereito até a actualidade
C25	CE31 - Ser capaz de manexar, dominar e interpretar as principais fontes do Dereito histórico español.
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
O obxectivo desta materia é lograr que o alumno /a obteña un coñecemento da Historia do Dereito español e das institucións político-administrativas desde a antigüidade ata o Dereito actual.	B1 B2	C24 C25	D1 D3 D4 D5

Contidos	
Tema	
Tema 1. INTRODUCCIÓN. CUESTIÓN PRELIMINARES.	Historia e Historia do Dereito. Obxecto da Historia da Dereito Historiografía Xurídica Española. Escola Histórica do Dereito.
Tema 2. O DEREITO PRERROMANO.	Os pobos da península antes da romanización: distribución xeográfica. Características do Dereito prerromano. Os vínculos de submisión persoal: Clientela e "Devotio Ibérica". Sistemas de organización social, a estrutura matriarcal e patriarcal. Colonias fenicias gregas e cartaxinesas.
Tema 3. O DEREITO NA HISPANIA ROMANA.	Proceso de conquista e dominación. Latinidade cidadanía. Concesións particulares e colectivas de cidadanía e latinidade. Ordenación provincial e municipal en Hispania. As Leis de Colonias e Municipios.
Tema 4. O DEREITO NA ESPAÑA VISIGODA.	Os novos habitantes da península e a poboación hispanorromana. Fusión étnica e integración social e relixiosa. Exame particular das fontes legais visigodas, séculos V ao VII. A Administración Central visigoda: Oficio Palatino e Aula Rexia. Asembleas políticas e eclesiásticas: O Senado visigodo e os Concilios de Toledo.

Tema 5. DEREITO MUSULMÁN.	A constitución do Al-Andalus. Fontes do Dereito musulmán. Administración Central. Administración Territorial e local. Organización xudicial.
Tema 6. DEREITO ALTOMEDIEVAL.	Reconquista e repoboación. Réxime señorial. Fontes do Dereito na España altomedieval.
Tema 7. DEREITO BAIXO MEDIEVAL E INTEGRACIÓN NORMATIVA.	Formación e recepción do "Ius Commune". Dereito romano Xustiniano, canónico e feudal. A nova orde xurídica: a Escola de Bolonia. Os Glosadores, e Comentaristas. A difusión do Dereito Común.
Tema 8. FORMACIÓN DOS SISTEMAS NORMATIVOS MEDIEVAIS DOS DISTINTOS REINOS HISPÁNICOS.	Castela: Unificación Xurídica baixo a obra lexislativa de Alfonso X, o Sabio. Fontes. O Ordenamento de Alcalá. Economía e Comercio na Baixa Idade Media. O Dereito dos territorios de Aragón, Navarra, Cataluña, Mallorca e Valencia.
Tema 9. AS CORTES.	Orixe das Cortes. Transformación dunha curia en órgano parlamentario. A fórmula Quod omnes tangit. Natureza e Competencias das Cortes. Constitución e funcionamento das Cortes. A Deputación de Cortes.
Tema 10. A MONARQUÍA NA IDADE MODERNA.	Tendencia á unificación xurídica. Decretos de Nova Planta Reformismo Borbónico.
Tema 11. O PROCESO RECOPIADOR DA IDADE MODERNA.	Recopilacións castelás: O Ordenamento de Montalvo. Libro das Bulas e Pragmáticas de Juan Ramírez, A Nova Recopilación. As Leis de Toro A Novísima Recopilación.
Tema 12. A CRISE DO ANTIGO RÉXIME. O ESTADO LIBERAL. O CONSTITUCIONALISMO E A CODIFICACIÓN EN ESPAÑA.	Constitucionalismo e Codificación. As Constitucións españolas. A Codificación do Dereito Penal. A Codificación do Dereito Mercantil. A Codificación do Dereito Civil. As Leis de Axuízamento Civil e Criminal.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	13	18	31
Lección maxistral	36	36	72
Estudo de casos	1	9	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	31	33
Traballo	1	3	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Lección maxistral	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (no Plan de Acción Titorial), xa que esta fai referencia á necesidade de asignar a cada alumno un titor desde o primeiro curso da carreira ata que finaliza os estudos universitarios, co obxectivo de ofrecer un soporte permanente e formal naqueles momentos nos que deba tomar decisións.
Resolución de problemas	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (no Plan de Acción Titorial), xa que esta fai referencia á necesidade de asignar a cada alumno un titor desde o primeiro curso da carreira ata que finaliza os estudos universitarios, co obxectivo de ofrecer un soporte permanente e formal naqueles momentos nos que deba tomar decisións.
Probas	Descrición
Traballo	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (no Plan de Acción Titorial)

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Estudo de casos	Probas nas que se presentan situacións ou problemáticas xa dadas ou que poden darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións da situación etc. Resultados de aprendizaxe: O obxectivo desta materia é lograr que o alumno /a obteña un coñecemento da Historia do Dereito español e das institucións político-administrativas desde a antigüidade ata o Dereito actual.	20	C25	D1 D3 D4 D5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. O alumnado debe desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que posúe sobre a materia. A resposta debe ser extensa. A proba realízase ao final do cuadrimestre, na data aprobada pola Xunta de Facultade do Centro. Para aprobar, é necesario obter nesta, a nota mínima dun 3,5 sobre 7. Unha vez obtida poderanse acumular a ela, as restantes cualificacións das demais metodoloxías. Resultados de aprendizaxe: O obxectivo desta materia é lograr que o alumno /a obteña un coñecemento da Historia do Dereito español e das institucións político-administrativas desde a antigüidade ata o Dereito actual.	70	B1 B2	C24
Traballo	Nesta proba solicítase a realización dun Traballo en equipo, e a súa exposición pública, dun tema concreto asignado polo profesor, (así como a previa entrega do mesmo por escrito). Avaliarase o contido e a exposición oral ante o resto dos compañeiros. Resultados de aprendizaxe: O obxectivo desta materia é lograr que o alumno /a obteña un coñecemento da Historia do Dereito español e das institucións político-administrativas dende a antigüidade ata o Dereito actual.	10	C25	D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

As cualificacións obtidas no estudo de casos/análises de situacións e nos traballos e proxectos manteráanse soamente nas probas da avaliación das convocatorias de xuño/xullo do curso académico.

Avaliación non continua: Os alumnos/as que non fixesen ningunha das devanditas probas (estudo de casos e/ou traballos e proxectos) durante o curso, por non asistir nunca e non seguir coa avaliación continua. Ou aqueles que renunciaran expresamente á avaliación continua no prazo dun mes dende o inicio do segundo cuatrimestre, terán as seguintes opcións:

- A) Nas probas de avaliación de maio xuño/ xullo, poderán realizar xunto co exame de resposta extensa (70% da nota), un estudo de casos, para poder optar ao 90% da cualificación total.

-B) Poderán suplir a realización da proba correspondente a traballos e proxectos (10% da nota), respondendo oralmente durante un tempo máximo de 20 minutos ás preguntas formuladas polo profesor sobre a materia obxecto dos traballos solicitados na avaliación continua. Deste xeito, poderán conseguir o 100% da cualificación final. Esta opción realizarase a continuación do exame final e proba A.

Os alumnos que elixan a convocatoria fin de carreira serán avaliados polo sistema de cualificación anterior, e aínda que non se lles conserva a nota de avaliación continua, por ser unha convocatoria de seguintes anos académicos, terán a oportunidade de poder realizar xunto ao exame final, a opción A) e/ou B) antes mencionadas para obter o 100% da cualificación.

O exame desta materia, realizarase na data, hora e lugar aprobados na Xunta de Facultade ás que se dará publicidade mediante a súa publicación na páxina web do Centro, e no cronograma que se facilitará a través de Fatic.

Os alumnos Erasmus alleos que cursen esta materia serán avaliados mediante un exame test, (70% da cualificación), as prácticas (20%), e o traballo (10%).

Así mesmo, o alumnado con necesidades especiais poderá ter unha avaliación específica, de conformidade co disposto na normativa e Protocolo de Discapacidade da Uvigo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Escudero López, J. A., **Curso de Historia del Derecho. Fuentes e instituciones político- administrativas,,** 4ª, 2012

Tomás y Valiente, F, **Manual de Historia del Derecho español,** 4ª, 2009

Santos Coronas, **Manual de Historia del Derecho,** 1999

Alvarado Planas, J, y otros, **Lecciones de Historia del Derecho y de las Instituciones,** 1ª, 2002

Pérez- Prendes Muñoz-Arraco, J. M.,, **Historia del Derecho Español,** 1999

García-Gallo, A., **Manual de Historia del Derecho Español,** 1987

Bibliografía Complementaria

López Nevot, J A., **Manual de Historia del Derecho,** 2018

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

No caso de non ser posible a modalidade de ensino presencial poderíase establecer un plan de continxencia mantendo os contidos, avaliación e titorías coa excepción de que estas se desenvolverán total ou parcialmente mediante as ferramentas telemáticas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, a través do campus remoto, correo electrónico e Fatic).

Neste caso o examen de preguntas de desenvolvemento que figura no apartado 7 relativo a Avaliación que literalmente di
□Exame de preguntas de desenvolvemento que inclúen preguntas abertas sobre un tema. O alumnado debe desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que posúe sobre a materia. A resposta debe ser extensa. A proba realizarase ao final do cuatrimestre, na data aprobada pola Xunta de Facultade do Centro. Para aprobar, é necesario obter

nesta, a nota mínima dun 3,5 sobre 7. Unha vez obtida poderanse acumular a ela, as restantes cualificacións das demais metodoloxías.

Será substituída por unha proba obxetiva tipo test a través da plataforma faitic, calificada do mesmo xeito, e dicir, ó 70% da calificación total. Sendo necesario igualmente obter nesta proba, a nota mínima dun 3,5 sobre 7. Unha vez obtida poderase acumular a ela, as restantes cualificacións das demais metodoloxías.
